

Boendeförsäkring

BOENDEFÖRSÄKRING

INNEHÅLL

A. DIN FÖRSÄKRINGS GILTIGHET

Var försäkringen gäller	5
När försäkringen gäller	5
Aktsamhetskrav	6
Vilka personer försäkringen omfattar	7

B. GRUNDSKYDDET

Vilken egendom försäkringen omfattar	8
Självrisk	12

C. EGENDOMSSKYDD

Stöld och skadegörelse	13
Brand, sot, explosion och elektriskt fel	19
Naturolyckor	20
Övriga egendomsskador	22
Läckageskador	25
Skyfall, snösmältning, stigande hav och sjö eller vattendrag	26
Skadedjur, bostadsohyra och äkta hussvamp	26
Bostadsohyra och virkesförstörande insekter	26
Hyresbortfall och merutgifter när bostad inte kan användas	32

D. PERSONLIGT SKYDD

Reseförsäkring	33
Överfallsskydd	41
Krisförsäkring	47
Ansvarsförsäkring	47
Rättsskydd	51

E. VALFRIA TILLÄGG

Drulleförsäkring för lös egendom	59
Utökad byggnadsförsäkring	61
Utökad bostadsrättsförsäkring	63
Utökad reseförsäkring	64
Småbåtsförsäkring	69

F. ERSÄTTNINGS- OCH VÄRDERINGSREGLER

Ersättningsregler	72
Värderingsregler	74

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet	82
Försäkringsavtalet	82
Premien	84
Begränsningar av Trygg-Hansas ansvar	86
Reglering av skada	89
Regler i särskilda fall	92

H. OM DU INTE TYCKER SOM VI

Om du inte tycker som vi	96
--------------------------	----

A. DIN FÖRSÄKRINGS GILTIGHET

Var försäkringen gäller

För Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa gäller

Hemförsäkring för hyresrätt, bostadsrätt och villa gäller inom Norden. Den gäller även på resor utanför Norden, under resans första 45 dagar. Läs mer om reseförsäkringen under D. Personligt skydd och Reseförsäkring.

För Fritidshusförsäkring, Försäkring för annan bostad och Försäkring för enbart bostadsrätt

Försäkringen gäller endast på den fastighet som anges i försäkringsbrevet.

Om du flyttar

Om du flyttar till en annan ordinarie bostad i Sverige under försäkringstiden gäller din Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa för både din nya och din gamla bostad i upp till 45 dagar från tillträdesdatum enligt hyreskontraktet eller motsvarande. Försäkringsskydd för byggnad, bostadsrätt och/eller Utökad byggnads- eller bostadsrättsförsäkring för den nya bostaden erhålls dock först då din försäkring är uppdaterad med uppgifter om den nya bostaden.

När försäkringen gäller

För att ersättning för skada ska kunna lämnas måste försäkringen ha varit gällande i Trygg-Hansa vid den tidpunkt då skadan inträffade, se vidare under avsnittet Försäkringsregler. Om skada uppkommit successivt ansvarar Trygg-Hansa endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i Trygg-Hansa.

Saknas utredning om när avtalet har träffats, ska det anses ha skett klockan 00.00 dagen efter den dag då Trygg-Hansa mottog ansökan om försäkring. Försäkringen gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premie eller om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar, inträder Trygg-Hansas

ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då premien kommit Trygg-Hansa till handa. Du anses ha betalat premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Aktsamhetskrav

För att du ska kunna få full ersättning för en skada måste Trygg-Hansas aktsamhetskrav följas. Utöver de allmänna aktsamhetskraven återfinns i förekommande fall särskilda aktsamhetskrav under respektive skadehändelse i villkoren, i försäkringsbrevet eller enligt försäkringsavtalet i övrigt.

Allmänna aktsamhetskrav

Du måste hantera egendomen på ett sätt som minimerar risken för skada eller förlust. Du ska ta hand om egendomen på ett efter omständigheterna tillfredsställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas.

Vidare gäller att du måste följa bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada. Du måste också iaktta av tillverkare, transportör, leverantör eller installatör lämnade anvisningar eller föreskrifter.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i förekommande fall under respektive skadehändelse och i avsnittet Försäkringsregler.

Vilka personer försäkringen omfattar

Alla som du vill ska omfattas av Hemförsäkring hyresrätt, bostadsrätt och villa måste finnas angivna i försäkringsbrevet och vara bosatta på den adress som försäkringen avser.

Barn under 18 år som är bosatta på den adress som försäkringen avser, omfattas av försäkringen även om de inte är angivna på försäkringsbrevet.

Följande personer omfattas av försäkringen även om de inte är angivna i försäkringsbrevet, under förutsättning att de inte kan få ersättning från annan försäkring:

- Barn under 18 år som du har vårdnad om men som inte är bosatt på samma adress som du.
- Barnbarn under 18 år: Dessa barnbarn omfattas endast av försäkringen då du är på resa utanför Sverige med barnbarnen utan deras vårdnadshavare och ni har för avsikt att tillsammans övernatta utanför bostaden.

Fritidshusförsäkringen gäller för dig som är försäkringstagare och för dina familjemedlemmar. Den gäller också för annan som är ägare till den försäkrade fastigheten. Försäkringen gäller endast dig i egenskap av privatperson.

När vi i försäkringsvillkoret skriver du menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

B. GRUNDSKYDDET

Vilken egendom försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för egendom som du äger, hyr eller lånar och som du använder i egen-
skap av privatperson. Egendomen är försäkrad om din försäkring omfattar lös egendom.

Lös egendom

Försäkringen omfattar	Högsta ersättningsbelopp
<ul style="list-style-type: none"> lös egendom, som du äger, hyr eller lånar och som är avsett för eget privat bruk eldriven rullstol cykel eller andra elfordon, med eller utan trampor, som klassas som cykel enligt Transportstyrelsen elmotorivet lekfordon som kan köras i högst 6 km/h trädgårdsredskap som inte är registreringspliktigt paddelkanot, paddelkajak och paddelbräda (SUP). 	<p><i>Hemförsäkring i hyresrätt, annan bostad och bostadsrätt</i></p> <ul style="list-style-type: none"> försäkringsbeloppet när egendomen förvaras i den bostad som anges i försäkringsbrevet. <p><i>Hemförsäkring i villa och Fritidshusförsäkring</i></p> <ul style="list-style-type: none"> försäkringsbeloppet när egendomen förvaras på den fastighet som anges i försäkringsbrevet.

Beloppen nedan räknas inte med i försäkringsbeloppet för lös egendom

Försäkringen omfattar	Högsta ersättningsbelopp
Egen bekostad fast inredning som du äger i hyreslägenhet som anges i försäkringsbrevet, vid skada som kan ersättas enligt Egendomsskyddet, och som inte ersätts av fastighetsförsäkring	60 000 kr
Garage, brygga, uthus – till exempel sjöbod, båthus och växthus – som du äger på annans mark	50 000 kr
Lös egendom som du äger och använder för annat än privat bruk och som inte ersätts genom annan försäkring	10 000 kr
Mynt-, sedel- och frimärkssamling som du äger, sammanlagt	10 000 kr
Värdehandlingar, manuskript och ritningar som du äger, sammanlagt	10 000 kr
Kontanter som du äger	3 000 kr
Av- eller omonterade delar eller utrustning till fordon och farkoster	5 000 kr

Beloppen nedan räknas inte med i försäkringsbeloppet för lös egendom

Försäkringen omfattar	Högsta ersättningsbelopp
Egendom som du förvarar eller medför utanför bostaden som anges i försäkringsbrevet	100 000 kr
Inom ersättningsbeloppet 100 000 kr ersätts högst:	
Mynt-, sedel- och frimärkssamling som du äger, sammanlagt	10 000 kr
Värdehandlingar, manuskript och ritningar som du äger, sammanlagt	10 000 kr
Kontanter som du äger	3 000 kr
Egendom som förvaras i källar- och vindsförråd eller annat förrådsutrymme	50 000 kr
Cykel	50 000 kr
Barnvagn	50 000 kr

Till lös egendom räknas inte pengar och värdehandlingar.

För dig som bor i hyrd villa gäller försäkringen endast för lös egendom, alltså inte byggnad. Försäkringsbeloppet gäller på den fastighet där villan är belägen.

Försäkringen omfattar inte
<p>Motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, båt eller annan vattenfarkost, skepp, windsurfingbräda, vattenskoter, svävare, hydrokopter, drönare och andra luftfartyg.</p> <p>Delar och tillbehör till fordon och farkoster enligt ovan</p> <ul style="list-style-type: none"> • som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring. • som inte kan försäkras på grund av sin ålder eller typ. <p>Garage, brygga och uthus på annans mark, som du äger tillsammans med någon som inte omfattas av försäkringen.</p> <p>Egen bekostad fast inredning i bostadsrätt (se dock avsnitt Bostadsrätt).</p> <p>Egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda.</p> <p>Lös egendom som du lånat eller hyrt från ett företag, som du eller någon annan som den här försäkringen gäller för, äger till minst 50 %.</p>
Fritidshusförsäkringen omfattar dessutom inte
<p>Egen bekostad fast inredning som du äger i hyrd bostad.</p> <p>Garage, brygga, uthus som du äger på annans mark.</p> <p>Lös egendom som du äger och använder för annat än privat bruk.</p> <p>Mynt-, sedel-, frimärkssamling, kontanter, värdehandlingar, manuskript och ritningar.</p>

Bostadsrätt

Försäkringen gäller för den bostadsrätt som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen omfattar	Högsta ersättningsbelopp
Egendom, som tillhör bostadsrättsföreningen, i bostadsrätten och som du enligt bostadsrättslagen och föreningens stadgar är skyldig att underhålla. Egen fast bekostad inredning i bostadsrätt. Eget bekostat garage eller uthus som är högst 30 kvm, som du äger på mark som tillhör din villa eller radhus som är upplåten med bostadsrätt.	Fullvärde. Vad som menas med fullvärde framgår av avsnittet Ersättnings- och värderingsregler under rubriken Särskilda regler vid byggnadsskada.

Försäkringen ersätter inte
Skada eller del av skada som ersätts av bostadsrättsföreningens fastighetsförsäkring. Skada på egendom, som tillhör bostadsrättsföreningen, när du inte är underhållsskyldig.

DEFINITION AV BOSTAD

Det här	Men inte det här
Den bostad som anges i försäkringsbrevet eller annan bostad som du äger, hyr eller lånar eller innehar med bostadsrätt.	Hotell- och pensionatsrum, tält, husvagn, bil, båt och liknande.

VAD SOM INGÅR I BOSTAD

Det här ingår i villa/fritidshus	Det här ingår inte i villa/fritidshus
Alla utrymmen i bostadsdelen samt utrymmen som har direkt dörrförbindelse med dessa.	Balkong.
Det här ingår i flerfamiljshus	Det här ingår inte i flerfamiljshus
Alla utrymmen i lägenheten.	Balkong eller biutrymme, det vill säga källar- och vindsförråd eller annat liknande förrådsutrymme. Gemensamhetsutrymme – utrymme som du inte ensam har nyckel till, exempelvis tvättstuga, cykelrum eller gemensamt kök.

Byggnad och tomtmark – Hemförsäkring villa och Fritidshusförsäkring

Försäkringen omfattar	Högsta ersättningsbelopp
<p><i>Byggnader</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Byggnader som anges i försäkringsbrevet samt byggnad mindre än 6 kvm på den fastighet som anges i försäkringsbrevet och på fastighet som är samtaxerad med denna. 2. Det som enligt lag är tillbehör till dessa byggnader. Till sådana tillbehör räknas bland annat tvättmaskin, diskmaskin, kyl och frys. 3. Radio-, TV- och parabolantenn som är fast monterad utomhus. 4. Ledningar, kulvertar och andra installationer som du äger och som är avsedda för försäkrade byggnader. 5. Bränsle på tomten avsett för uppvärmning av försäkrade byggnader. 	<p>Fullvärde, alternativt det belopp som anges i försäkringsbrevet</p>
<p><i>Tomtmark</i></p> <p>Med tomtmark menas markområdet i direkt anslutning till försäkrad bostadsbyggnad med växtlighet, staket, flaggstång, lyktstolpe, grävd pool, brunn och brygga.</p> <p>I fråga om jordbruksfastighet är tomtmark det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring bostadshus.</p>	<p>Tomtmarkens dubbla taxeringsvärde</p>

VÄRDESTTEGRINGSGARANTI

Under försäkringstiden kan du öka värdet av din försäkrade egendom med upp till 50 000 kronor för lös egendom och 100 000 kronor för byggnad och tomtmark, exempelvis genom nyinköp eller ombyggnation, utan att riskera underförsäkring. Inför ny försäkringsperiod ska du anmäla det högre beloppet eller de nya uppgifterna om byggnaden till oss. Om du inte gör detta riskerar du att få nedsatt ersättning.

Självrisk

Du har en självrisk vid varje skadetillfälle. Självriskan anges på försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren. I vissa fall gäller försäkringen med särskild självrisk. Om vi har avtalat om högre självrisk än vad som anges i försäkringsvillkoren är det alltid den avtalade självriskan som gäller. Vid ersättning av skada drar vi självriskan efter åldersavdrag och före nedsättning på grund av aktsamhetskrav.

C. EGENDOMSSKYDD

Stöld och skadegörelse

Definitioner

MED STÖLDBEGÄRLIG EGENDOM AVSES

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter; konstverk, äkta mattor, fick- och armbandsur, pälsar och pälsverk. Med antikviteter avses föremål som har ett förhöjt marknadsvärde på grund av sin art och ålder; i regel minst 100 år. Med äkta mattor avses handknutna så kallade orientaliska mattor, tillverkade i Asien, Nordafrika eller på Balkanhalvön
- apparater för text-, ljud- och bildåtergivning, exempelvis TV, kamera, mobiltelefon, spelkonsoll, kommunikationsutrustning, GPS, optisk utrustning och musikinstrument, samt tillbehör till de uppräknade föremålen
- media för text-, bild- och ljudåtergivning, exempelvis cd, vinskivor och dvd
- vapen och tillbehör till vapen samt ammunition
- alkoholhaltiga drycker
- datorer med tillhörande utrustning och tillbehör
- föremål med särskilt samlarvärde.

De särskilda regler som gäller för stöldbegärlig egendom tillämpas så snart egendomens sammanlagda värde vid skada överstiger 1 000 kronor.

MED VÄRDEHANDLINGAR AVSES

- en handling som har ett ekonomiskt värde.

Stöld i bostad

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Stöld och skadegörelse i bostad som begås av någon som uppfyller ett av dessa kriterier: <ul style="list-style-type: none">• inte har lov att vistas där• tvingar sig in genom våld eller hot om våld mot person.	Stöld och skadegörelse som begås av någon med hjälp av en nyckel som denne lovligen har.

Stöld i bostad när du har stöd i hemmet

Försäkringen ersätter
Stöld i bostad som begås av vårdgivare/stödperson som lovligen besöker dig enligt någon av följande lagar: socialtjänstlagen, lagen om stöd och service för funktionshindrade eller hälso- och sjukvårdslagen (hemsjukvård).

SÄRSKILT AKTSAMHETSKRAV

Dörrar

Lås alltid ytterdörrarna. Lås eller stäng och regla inifrån balkong-, altan- och terrassdörrar.

Fönster

När du är borta mer än 24 timmar

Stäng och regla alla fönster.

När du är borta mindre än 24 timmar

Stäng och regla alla fönster på botten- och källarvåning samt högre upp, om det är lätt att nå fönstren utan medförda hjälpmedel.

När du sover

Stäng och regla alla fönster i rum på botten- och källarvåning som du inte sover i.

Takluckor och andra öppningar

Lås eller stäng och regla inifrån.

Nycklar

Förvara nycklar på ett säkert sätt. Lämna dem inte kvar i låset och göm dem inte i närheten av bostaden. Om nycklar finns på något annat ställe än i en låst bostad ska du förvara dem så att obehöriga inte kan avgöra var de passar. Nycklarna får inte ha namn eller adressuppgift. Du ska även vidta de åtgärder som Trygg-Hansa föreskriver, exempelvis vid besiktning för att förhindra stöldskada. Har du anledning att misstänka att någon obehörig har nyckel till din bostad måste du genast byta lås.

VAD SOM GÄLLER OM DU ÅSIDOSATT KRAVEN

Ersättningen kan sättas ned. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Hur stor nedsättning blir beror bland annat på

- om det finns egendom med högt värde i bostaden
 - om dyrbar egendom är placerad så att den är lätt att stjäla
 - om bostaden är belägen i storstad, tätort eller landsbygd.
1. Om du varit hemma och haft rimlig tillsyn över bostaden sker ingen nedsättning.
 2. Om du tillfälligt lämnat bostaden för en kort tid sker normalt ingen nedsättning.
 3. Om du lämnat bostaden för att till exempel gå till arbetet eller skola blir nedsättningen i regel 25 %.
 4. Om du lämnat bostaden för längre tid (rest till fritidshus, på semester etc) kan nedsättningen bli mer än 25 %, till och med ända upp till 100 %.
 5. Har aktsamhetskravet allvarligt åsidosatts, till exempel genom upprepad försummelse, kan nedsättningen också bli mer än 25 %, till och med ända upp till 100 %.
 6. Har du åsidosatt aktsamhetskraven för nycklar och låsbyte blir nedsättningen i regel 25 %.
- Övriga regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

SÄRSKILDA LÅSKRAV FÖR BOSTADEN

Av ditt försäkringsbrev framgår om du har särskilda lås- och/eller larmkrav för din bostad. Lås- och larmkraven finns i ett separat villkor "Gör det svårt för tjuven". Dessa särskilda låskrav för bostaden gäller alltid och således i stället det som regleras ovanför.

Stöld av och skadegörelse på byggnad och tomtmark

Försäkringen ersätter

Stöld av och skadegörelse på

- fast monterat tillbehör till byggnad eller byggnadsdel
- tomtmark med växtlighet, staket, flaggstång, lyktstolpe, grävd pool, brunn och brygga
- lös egendom inomhus om den skadas i samband med skadan på byggnaden.

Stölden eller skadegörelsen ska ha utförts av någon som varken bor på eller gästar den som bor på fastigheten.

Stöld ur förråds-, bi- och gemensamhetsutrymme till bostad

VILKA UTRYMMEN SOM AVSES

Villa eller fritidshus

Utrymmen som saknar direkt dörrförbindelse med bostadsdelen, till exempel förråd, garage och uthus.

Flerfamiljshus

Biutrymme, såsom källar- och vindsförråd eller annat förrådsutrymme. Gemensamhetsutrymme – utrymme som du inte ensam har nyckel till, till exempel tvättstuga, cykelrum eller gemensamt kök.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Stöld av och skadegörelse på egendom om någon bryter sig in med våld.	Stöldbegärlig egendom, värdehandlingar, frimärken och kontanter.

Stöld utanför bostad

Annan plats än bostad, förråds-, bi- och gemensamhetsutrymme. Barnvagn och cykel ersätts endast enligt avsnitt Stöld av barnvagn och cykel.

Gäller för lös egendom i Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Stöld av och skadegörelse på egendom</p> <ul style="list-style-type: none"> • i hotellrum och passagerarhytt om gärningen utförs av någon som inte har lov att vistas i rummet, är anställd eller anlitad av hotellet/rederiet • som du under arbetstid har med dig till din arbetsplats. Utanför arbetstid gäller försäkringen om någon bryter sig in med våld på din arbetsplats • som rörelseidkare eller serviceinrättning åtar sig att förvara, reparera eller på annat sätt bearbeta • i lokal och förvarings-skåp om någon bryter sig in med våld • i bil och husbil, om någon bryter sig in med våld, upp till 3 000 kr. 	<p>Stöldbegärlig egendom, värdehandlingar, frimärken och kontanter i bil, lokal och förvarings-skåp.</p>

AKTSAMHETSKRAV

Stöldbegärlig egendom, värdehandlingar, frimärken och kontanter ska alltid vara inlåsta i skåp, låda eller resväska.

När du lämnar hotellrummet, passagerarhytten eller arbetsplatsen ska dörrar vara låsta och fönster stängda och reglade.

Om du åsidosatt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Stöld av medförd egendom

Barnvagn och cykel ersätts endast enligt avsnitt Stöld av barnvagn och cykel.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Stöld av och skadegörelse på egendom när du har egendomen med dig utanför bostad, vid resa eller annan färd.</p> <p>Stöldbegärlig egendom, värdehandlingar, kontanter och frimärken ersätts endast när den stjäls från bil, husvagn, turistbuss, fritidsbåt, tält, sovvagnskupé eller passage-rarhytt och du befinner dig i eller intill dessa utrymmen.</p>	<p>Egendom som du</p> <ul style="list-style-type: none"> • före avresan från bostad eller vid hemkomsten lämnar kvar i fordonet under längre tid än för normal i- eller urlastning • vid fortsättning av resa lämnar kvar i fordonet/båten vid exempelvis flygplats, järnvägsstation eller båthamn i mer än två dygn.

Utökad stöldskydd för stöldbegärlig egendom vid resa

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Stöld av och skadegörelse på stöldbegärlig egendom som du har med dig på resa när du avser att övernatta utanför bostadsorten.	Värdehandlingar, frimärken och kontanter. Stöldbegärlig egendom som lämnats i nattparkerad bil eller husvagn.

Stöld av egendom vid rån, överfall och väskryckning

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Stöld av och skadegörelse på egendom, i samband med rån, överfall eller då egendomen rycks ifrån dig på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattar stölden.	Om egendomen stjäls eller skadas av någon som du bor tillsammans med. Skada som du drabbas av i samband med att du utför eller har utfört brottslig gärning, som enligt svensk lag kan leda till fängelse. Om ditt deltagande i brottslig gärning är i form av medverkan, försök, förberedelse eller stämpling till brott.

AKTSAMHETSKRAV

Gäller för Stöld av medförd egendom, Utökad stöldskydd för stöldbegärlig egendom vid resa, Stöld av egendom vid rån, överfall och väskryckning.

Ersättningen kan sättas ned om du utan skälig anledning utsätter din egendom för risken att skadas. Den kan också sättas ned om du genom att vara påverkad av alkohol, narkotika eller andra berusningsmedel utsätter din egendom för risk att skadas.

Normal sätts ersättningen ned med 25 %. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Stöld av barnvagn och cykel

FÖRSÄKRINGEN ERSÄTTER

Barnvagn eller del av barnvagn, cykel eller del av cykel som stulits eller utsatts för skadegörelse.

AKTSAMHETSKRAV CYKEL

Cykeln ska vara låst med ett lås som är godkänt av Trygg-Hansa. Den behöver inte vara låst om den förvaras i ett låst utrymme som du ensam har nyckel till.

VAD SOM GÄLLER OM DU ÅSIDOSATT KRAVEN

Om du åsidosatt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Om cykeln var låst men inte med godkänd låsanordning sätts ersättningen normalt ned med 50 %. För olåst cykel lämnas normalt ingen ersättning. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

SÄRSKILD SJÄLVRISK

Vid stöld av och skadegörelse på cykel är självriskan 25 % av skadebeloppet, dock lägst 1 500 kronor eller den avtalade självriskan. Den särskilda självriskan gäller inte vid stöld av cykel som förvarats i låst utrymme om någon bryter sig in med våld.

Låsbyte

Kostnad för låsbyte i din försäkrade bostadsrätt, villa och fritidshus, inklusive övriga försäkrade byggnader, ersätts om du förlorat nyckeln vid skada som omfattas av Egendomsskyddet eller någon av tilläggförsäkringarna och det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra var nyckeln passar. För dig som bor i hyresrätt ersätts endast lås som du äger och har bekostat själv.

Brand, sot, explosion och elektriskt fel

Brand

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Skada på egendom genom brand (brand = eld som kommit lös).	Mindre skada på egendom av glöd, exempelvis från eldstad eller cigarrett. Skada på egendom genom svedning av strykjärn eller liknande.

Nedsotning

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Plötslig skada på egendom som orsakas av sot från öppen låga eller vid torrkokning.	Skada på egendom av sot från levande ljus, marschaller, ojelampa och dekorationsbrasa.

Explosion

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Skada på egendom genom explosion och sprängningsarbete (även sprängning av saftflaska, konservburk och liknande).	Skada på grund av materialspänningar, till exempel i glas, samt följdskador därav.

Elektriskt fel

Försäkringen ersätter
Skada på egendom som direkt orsakas av kortslutning, överslag eller överspänning.

Naturolyckor

Storm

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Skada på bostadsbyggnad, garage, växthus och uthus som orsakas av storm eller av föremål som stormen fört med sig.	Skada på båthus, sjöbod, badhytt och egendom i dem.
Skada på egendom inomhus som är en direkt och oundviklig följd av storm, nederbörd eller kyla om byggnaden skadats av storm.	Skada på revetering och puts såvida inte skadan orsakas av andra föremål som stormen blåser omkull eller rycker loss.
Med storm avses vind med en hastighet av minst 21 m/s.	Skada som orsakas av inträngande nederbörd.

Hagel

Försäkringen ersätter
Skada på bostadsbyggnad, garage, växthus och uthus som orsakas av hagel.
Skada på egendom inomhus som orsakas av hagel.

Blixt

Försäkringen ersätter

Skada på egendom som orsakas av blixt eller av föremål som på grund av blixtnedslag kommit att skada egendomen.

Jordrörelser

Försäkringen ersätter

Skada på egendom orsakad av jordskalv (minst 4 på Richterskalan) jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott.

Försäkringen ersätter inte

Sprickor som inte avsevärt minskar byggnadens funktionsduglighet.

Skada på egendom till följd av sättningar i mark eller grund om dessa inte är en direkt följd av jordskalv.

Skada på byggnad och tomtmark till följd av

- schaktning
- pålning
- spontning
- gruvsdrift
- uppläggning av jord- eller stenmassor
- vatten- eller vågerosion.

SÄRSKILD SJÄLVRISK

Vid skada på byggnad eller tomtmark är självriskan 10 000 kronor.

Snötryck

Försäkringen ersätter

Skada på bostadshus när skadan består i eller orsakas av att yttertak bryter samman på grund av snötryck.

Oundviklig skada på egendom i bostadshuset till följd av att yttertaket skadas genom snötrycket.

Försäkringen ersätter inte

Skada om taket inte utförts enligt gällande byggnorm.

Skada som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter.

Skada som består i eller orsakas av att altantak, balkongtak, verandatak, farstukvisttak eller liknande tak bryter samman.

Övriga egendomsskador

Trafikolycka eller haveri

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skada på eller förlust av lös egendom som direkt orsakas av olycka eller haveri med</p> <ul style="list-style-type: none"> • bil • båt • tåg • flygplan • cykel • annat fordon. <p>Skada på byggnad som direkt orsakas av trafikolycka med fordon som omfattas av trafikskadelagen.</p> <p>Skada på egendom som direkt orsakas av flygplan eller annat luftfartyg som störtar eller av delar från dessa som faller ner.</p>	<p>Skada på lös egendom vid deltagande i sport, idrotts-tävling eller organiserad träning, som professionell idrottsutövare. Med sådan menas att mer än hälften av den förvärvsmässiga inkomsten kommer från den idrott som utövas.</p> <p>Skada på byggnad till den del den kan ersättas genom trafikförsäkring.</p>

SÄRSKILD SJÄLVRISK

Vid skada på byggnad är självriskan lägst 2 000 kronor.

Glasrutor

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Glasruta som går sönder</p> <ul style="list-style-type: none"> • i fönster eller i dörr som är monterad i byggnad • i inglasad balkong/altan. 	<p>Skada på glas i växthus eller drivbänk.</p> <p>Skada på isolerglas som består i att endast konstruktionen blir otät.</p>

Hushållsmaskiner och installationer

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Hushållsmaskin, till exempel tvätt- och diskmaskin, kyl- och frys, som går sönder.</p> <p>System som brister eller går sönder för</p> <ul style="list-style-type: none"> • vatten • avlopp • värme • ventilation • gas • elektricitet • fiberoptik <p>Försäkringen ersätter också anordning som ingår i ett sådant system.</p> <p>Som skada räknas även stopp i rörsystem som inte går att rensa.</p> <p>Maskinell utrustning till pool och brunn som brister eller går sönder.</p> <p>Sanitetsgods, badkar och duschkabin som går sönder.</p> <p>Om skadan på installationen ersätts av försäkringen betalar vi också nödvändiga kostnader för att lokalisera och frilägga skadan samt återställande.</p>	<p>Skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> • belysningsarmatur, tak, takränna, dränerings-system, infiltrationsanläggning, system för efterpolering av avloppsvatten, stuprör, rökgång, murstock, pool och brunn • kakelugn och öppen spis som brister eller går sönder på grund av eldning. <p>Skada på egendom äldre än 15 år inne i byggnad som orsakas av</p> <ul style="list-style-type: none"> • korrosion, till exempel rost • förslitning/förbrukning. <p>Skada på egendom utanför byggnad som orsakas av</p> <ul style="list-style-type: none"> • korrosion, till exempel rost • förslitning/förbrukning. <p>Skada som orsakas av att vatten till följd av regn, skyfall (minst 1 mm/min eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande hav och sjö eller vattendrag, som strömmar direkt in i byggnad, kommer ur avloppsbrunn eller avloppsledning. Du kan dock i vissa fall få ersättning enligt avsnittet Skyfall, snösmältning, stigande hav och sjö eller vattendrag.</p> <p>Kostnader för upptining av frusen ledning och rensning vid stopp i ledning.</p> <p>Kostnader för att lokalisera skadeställe utanför byggnad.</p>

Kommentar

Med anordningar avses till exempel värmepanna, expansionskärl, varmvattenberedare, tvättställ, tvätt- och diskmaskin.

SÄRSKILD SJÄLVRISK

Om skada på installation beror på frysning är självriskan 10 000 kronor.

AKTSAMHETSKRAV

Du ska vidta skäliga åtgärder för att förhindra frysning. Om du har åsidosatt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned.

Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

KOMMENTAR

För att förhindra frykning i uppvärmda hus är det viktigt att alla ledningar och behållare töms på vatten. Det vatten som blir kvar ska antifrysbehandlas. Om huset är uppvärmt måste du se till att värmen är tillräcklig för att förhindra frykning.

Livsmedel i kyl och frys

Försäkringen ersätter

Skada på livsmedel i kyl/frys till följd av temperaturändring vid strömavbrott eller när kylen/frysen går sönder. Vid sådan skada på livsmedel betalas också kostnaden för att avlägsna dålig lukt i kyl/frys.

Utrinnande olja

Försäkringen ersätter

Olja, för uppvärmning av den försäkrade byggnaden, som plötsligt och oberäknat strömmar ut från tank eller ledningssystem.

Tvätt i tvättmaskin

Försäkringen ersätter

Skada på tvätt i tvättmaskin eller torktumlare när dessa går sönder.

Vilda djur

Försäkringen ersätter

Skada på egendom orsakad av vilda djur som tar sig in i bostadsbyggnad.

Försäkringen ersätter inte

Skada på egendom som orsakas av

- råttor
- möss
- insekter
- katter.

Läckageskador

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skada på egendom som orsakas av vätska som oberäknat strömmar ut från</p> <ul style="list-style-type: none"> • avloppssystem, även invändiga stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning • ledningssystem för vatten • värmesystem • anordningar anslutna till system enligt ovan • badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvavlopp och som har försetts med vattentätt skikt enligt gällande byggnorm och/eller branschregler vid tidpunkten för uppförandet/repairationen • akvarium och vattensäng • kyl och frys. <p>Förlust av vätska som oberäknat strömmar ut från ledningssystem vid ersättningsbar läckageskada.</p> <p>Om läckageskada ersätts av försäkringen betalar vi också nödvändiga kostnader för att</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalisera och frilägga läckagestället • återställa det frilagda läckagestället. 	<p>Skada på egendom vid utströmning från</p> <ul style="list-style-type: none"> • dräneringssystem • ventilationskanal • utvändiga stuprör • takrännor • röckanal <p>Skada vid ny-, till- eller ombyggnad innan ledningssystemet/anordningen provats och visat sig vara felfri.</p> <p>Det läckande tät- och ytskiktet i våtrum. Vi ser hela våtutrymmet (väggar och golv) som en enhet.</p> <p>Kostnader för att lokalisera läckageställe utanför byggnad.</p> <p>Kostnader i bostadsrätt för att lokalisera, frilägga och återställa läckagestället.</p> <p>Skada som orsakas av att vatten till följd av regn, skyfall (minst 1 mm/min eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande hav och sjö eller vattendrag, som strömmar direkt in i byggnad, kommer ur avloppsbrunn eller avloppsledning. Du kan dock i vissa fall få ersättning enligt avsnittet Skyfall, snösmältning, stigande hav och sjö eller vattendrag.</p> <p>Kostnad för sanering och reparation av Äkta hussvamp (se dock momentet Äkta hussvamp).</p>

Kommentar

Med anordningar avses till exempel värmepanna, expansionskärl, varmvattenberedare, tvättställ, tvätt- och diskmaskin.

SÄRSKILDA SJÄLVRISKER VID SKADA PÅ BYGGNAD, BOSTADSRÄTT OCH TOMTMARK

Självrisker är lägst 2 000 kronor. Vid utströmning från badrum eller annat utrymme som har golvbrunn och försetts med vattentät våtrumsbeklädnad, där utströmningen sker genom tätskiktet, är självrisker lägst 4 000 kronor. Om utströmningen beror på frysning är självrisker 10 000 kronor.

AKTSAMHETSKRAV

Du ska vidta skäligen åtgärder för att förhindra frysning. Du ska även vidta de åtgärder som Trygg-Hansa föreskrivit till exempel vid besiktning för att förhindra läckageskada. Om du åsidosatt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Kommentar

För att förhindra frysning i uppvärmda hus är det viktigt att alla ledningar och behållare töms på vatten. Det vatten som blir kvar ska antifrysbehandlas. Om huset är uppvärmt måste du se till att värmen är tillräcklig för att förhindra frysning.

Skyfall, snösmältning, stigande hav och sjö eller vattendrag

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skada som direkt orsakas av vatten på bostadsbyggnad, garage, växthus och uthus samt egendom i dem om</p> <ul style="list-style-type: none"> skadan beror på att vattnet strömmar från markytan direkt in i byggnaden genom fönster, dörr, ventil eller annan sådan öppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning, till följd av skyfall (minst 1 mm/min eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande sjö eller vattendrag. 	<p>Skada på sjöbod och båthus, samt egendom i dem. Skada på tomtmark.</p>

SÄRSKILD SJÄLVRISK FÖR BYGGNAD

Självrisken är 10 000 kronor.

Skadedjur, bostadsohyra och äkta hussvamp

Gäller för Hemförsäkring villa och Fritidshusförsäkring, om byggnaden är försäkrad. Gäller endast för levande skadedjur.

Bostadsohyra och virkesförstörande insekter

Försäkringsgivare för bostadsohyra och virkesförstörande insekter enligt detta avsnitt är Nomor Försäkring AB (nedan Nomor), organisationsnummer 516401-8474, adress Tusbystråket 1B, 191 61 Sollentuna. Ring Nomor på telefon 0771-122 300 eller gå in på www.nomor.se för rådgivning eller skadeanmälan.

Avsnittet gäller för Hemförsäkring villa och Fritidshusförsäkring. Sanering omfattas endast om byggnaden är försäkrad vid anmälningsstidpunkten. Omfattningen gäller endast levande skadedjur.

VAD DU SKA GÖRA VID SKADA

När angrepp upptäcks eller vid behov av sanering ska du

- genast underrätta Nomor
- bereda Nomor, eller anvisad reparatör, tillträde
- underlätta för besiktning/sanering, exempelvis genom att avlägsna möbler och annat som kan vara i vägen.

Om du inte följer dessa anvisningar och våra Säkerhetsföreskrifter kan ersättningen sättas ned eller helt utebli.

Bostadsohyra

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Kostnader för invändig sanering av bostadsbyggnad mot samtliga levande insekter och råttor/möss som orsakar smittspridning, sanitär olägenhet eller orsakar obehag.</p> <p>Kostnad för sanering mot getingar utvändigt på bostadsbyggnaden om dessa utgör sanitär olägenhet eller orsakar obehag.</p> <p>Kostnader för sanering mot myror utvändigt i bostadsbyggnadens omedelbara närhet.</p>	<p>Sanering av lokaler som används i rörelse.</p> <p>Direkt eller indirekt skada orsakad av insekter eller råttor och möss (till exempel på kläder, textilier, matvaror eller byggnad).</p> <p>Sanering mot spindlar.</p> <p>Kostnader för friläggande eller återställande efter saneringen.</p> <p>Sanering mot virkesförstörande insekter (se dock avsnittet Virkesförstörande insekter).</p> <p>Sanering av döda djur eller avföring från djur.</p>

Sanering ersätts endast under förutsättning att du själv försökt åtgärda problemet.

Virkesförstörande insekter

KARENS FÖR VIRKESFÖRSTÖRANDE INSEKTER

Om inte byggnaden dessförinnan godkänts för försäkringsskydd genom besiktning inträder försäkringsskyddet efter nedanstående karenstider:

Hemförsäkring villa – 6 månader från försäkringens begynnelse dag.

Fritidshusförsäkring – 12 månader från försäkringens begynnelse dag.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Vid angrepp av virkesförstörande insekter</p> <ul style="list-style-type: none"> • kostnad för sanering • kostnad för byte eller förstärkning av byggnadsdel vars bärlighet blivit väsentligt nedsatt eller äventyras av angreppet samt kostnad för nödvändig friläggning och återställande vid sådan skada. 	<p>Återställande genom reparation eller sanering genom gasbehandling vid skador orsakade av insekten husbock (<i>Hyloterpes</i> Bjulus). Med gasbehandling avses kapsling av byggnad som tillförs flyktigt gaspreparat enligt gällande kemikalieföreskrifter.</p> <p>Sanering och reparation vid angrepp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inom 6 månader från försäkringens begynnelse-dag för byggnad i Hemförsäkring villa • inom 12 månader från försäkringens begynnelse-dag för byggnad i Fritidshusförsäkring. <p>Kostnad som uppkommer genom att annan entreprenör/repator än av Nomor anvisad anlitas.</p> <p>Sanering och reparation vid angrepp på rötskadat virke.</p> <p>Reparation vid angrepp av endast estetisk betydelse som inte påverkar funktionen.</p>

ERSÄTTNINGSGREGLER GÄLLANDEVIRKESFÖRSTÖRANDE INSEKTER

Du får själv stå för en del av kostnaderna med skäligt belopp om det angripna virket är skadat eller bristfälligt. Försäkringen gäller endast för skada eller del av skada som inträffar under försäkringsperioden. Indirekta skador såsom inkomstförluster, förlust av hyresintäkt, städkostnader ersätts inte. Detsamma gäller merkostnader till följd av att en byggnad är k- eller q-märkt. Vid återställande som omfattas av försäkringen tillämpas värderingsregler för byggnad i enlighet med avsnitt F - Värderingsregler.

Gemensamma bestämmelser för bostadsohyra och virkesförstörande insekter

BESIKTNING OCH ANDRA ÅTGÄRDER

Nomor förbehåller sig rätten att göra besiktning och ställa krav på nödvändiga åtgärder för att minska risken för framtida skada.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER, AKTSAMHETSKRAV OCH SÄKERHETS FÖRESKRIFTER

Du kan anmodas att bidra till genomförande av besiktning och/eller att vidta egna åtgärder. Om du inte vidtar sådana åtgärder som åläggs dig så gäller inte försäkringen för framtida angrepp. I övrigt gäller bestämmelserna i avsnitt G – Försäkringsregler på motsvarande sätt för dig som kund i relation till Nomor.

TILLSYNSMYNDIGHETER

Nomor står under tillsyn av Finansinspektionen. Kontaktuppgifter till Finansinspektionen. Adress Box 7821, 103 97 Stockholm.

E-post finansinspektionen@fi.se. Telefon 08-408 98 000 och webbadress www.fi.se.

Nomor står under Konsumentverkets tillsyn avseende marknadsföring. Kontaktuppgifter till Konsumentverket. Adress Box 48, 651 02 Karlstad.

E-post konsumentverket@konsumentverket.se. Telefon 0771–42 33 00 och webbadress www.konsumentverket.se.

OM DU INTE ÄR NÖJD

Vänd dig först till din kontaktperson för ärendet. Ett samtal kan ge dig kompletterande upplysningar och eventuella missförstånd kan klaras upp. Tycker du inte att du fått rättelse, vänd dig då till kontaktpersonens närmaste chef. Om du efter förnyad kontakt med oss ändå inte är nöjd, skriv till reklamation@nomor.se.

Du har även möjlighet att vända dig till Allmänna reklamationsnämnden, Konsumenternas försäkringsbyrå eller allmän domstol. Läs mer om detta och kontaktuppgifter som finns i avsnitt H – Om du inte tycker som vi.

BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER

Nomor är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker enligt villkoret för Bostads hyra och virkesförstörande insekter. Vi samlar främst in uppgifterna direkt från dig i samband med besiktning eller skada. Ändamålet med vår behandling är att teckna, fullgöra och administrera försäkringsavtal i syfte att tillhandahålla våra tjänster till dig samt att fullgöra våra skyldigheter enligt avtal och lag. Läs gärna mer om hur vi behandlar personuppgifter på vår hemsida www.nomor.se.

Du har rätt att kontakta oss om du vill ha få information om vilka personuppgifter vi har om dig, för att begära rättelse eller för att utnyttja någon av dina andra rättigheter enligt Data-skyddsförordningen. Kontakta oss via e-post gdp@nomor.se. Du har även rätt att vända dig till IMY om du har klagomål på vår personuppgiftsbehandling (www.imy.se).

Nedanstående moment regleras och ersätts av Trygg-Hansa.

Karens för husbock och hussvamp

För följande skadehändelser gäller alltid en generell karenstid innan försäkringsskyddet börjar gälla:

Karenstid för skada orsakad av husbock

Om inte byggnaden dessförinnan godkänts för försäkringsskydd genom besiktning inträder försäkringsskyddet efter nedanstående karenstider:

- Hemförsäkring villa – 6 månader från försäkringens begynnelse
- Fritidshusförsäkring – 12 månader från försäkringens begynnelse

Karenstid för skada orsakad av äkta hussvamp

Försäkringsskydd inträder först efter 6 månader från den dag byggnaden försäkrades i Trygg-Hansa.

VAD DU SKA GÖRA VID SKADA

När angrepp upptäcks ska du

- genast underrätta Trygg-Hansa eller anvisad entreprenör
- bereda av Trygg-Hansa anvisad entreprenör/reparatör tillträde.

Om du inte följer dessa anvisningar kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Husbock

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • kostnad för reparation av byggnadsdel vars brukbarhet blivit väsentligt nedsatt • kostnad för reparation eller sanering genom gasbehandling. 	Reparation eller sanering genom gasbehandling vid angrepp <ul style="list-style-type: none"> • inom 6 månader från den dag byggnad i Hemförsäkring villa försäkrades i Trygg-Hansa • inom 12 månader från den dag byggnad i Fritidshusförsäkring försäkrades i Trygg-Hansa. Kostnad som uppkommer genom att annan entreprenör/reparatör än av Trygg-Hansa anvisad anlitas. Reparation eller sanering genom gasbehandling vid angrepp på rötskadat virke. Reparation vid angrepp av endast estetisk betydelse.

SÄRSKILD ERSÄTTNINGSGREGL

Du får själv stå för en del av kostnaderna med skäligt belopp om det angripna virket är skadat eller bristfälligt.

BESIKTNING

Trygg-Hansa förbehåller sig rätten att göra besiktning och ställa krav på nödvändiga åtgärder för att minska risken för skada. Om du inte vidtar de åtgärder som Trygg-Hansa anser nödvändiga så gäller inte avsnittet Husbock.

SJÄLVRISK

Avsnittet Husbock gäller utan självrisk.

Äkta hussvamp

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Vid invändiga angrepp på bostadsbyggnad</p> <ul style="list-style-type: none"> • kostnad för sanering • kostnad för reparation av byggnadsdel vars brukbarhet blivit väsentligt nedsatt <p>av äkta hussvamp (<i>Serpula Lacrymans</i>) samt dess vilda form (<i>Serpula Himantoides</i>), som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel. Med invändiga angrepp avses även angrepp där svampen befinner sig utomhus, men orsakar invändig skada.</p>	<p>Sanering och reparation vid angrepp</p> <ul style="list-style-type: none"> • inom 6 månader från den dag byggnaden försäkrades i Trygg-Hansa • om angreppets ursprung kan härledas till tiden innan byggnaden försäkrades, eller tidigare än 2006-01-01, då försäkringskyddet infördes • på byggnad som varit eller är ekonomibygnad eller uthus • av andra mögel- eller rötsvampar • som endast medfört missfärgning eller annan estetisk skada. <p>Kostnader för att förebygga framtida angrepp.</p>

AKTSAMHETSKRAV

Du ska ta hand om egendomen och underhålla den. Du ska snarast åtgärda fel och brister så att risken för skada minimeras. Till- och ombyggnadsarbeten ska utföras fackmannamässigt. Om du inte följer dessa anvisningar kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

BESIKTNING

Trygg-Hansa förbehåller sig rätten att göra besiktning och ställa krav på nödvändiga åtgärder för att minska risken för skada. Om du inte vidtar de åtgärder som Trygg-Hansa anser nödvändiga så gäller inte avsnittet Äkta hussvamp.

SJÄLVRISK

Avsnittet Äkta hussvamp gäller utan självrisk.

Hyresbortfall och merutgifter när bostad inte kan användas

Du kan få ersättning för hyresbortfall och merutgifter om:

- bostad som finns angiven i försäkringsbrevet blir helt eller delvis obrukbar för sitt ändamål på grund av skada som omfattas av Egendomsskyddet. Detta gäller dock inte vid sanering av bostadssohyra
- bostad som du avser att flytta till, enligt bindande avtal, blir helt eller delvis obrukbar för sitt ändamål på grund av egendomsskada som omfattas av Egendomsskyddet.

Skyddet gäller från avtalad inflyttningsdag.

HYRESBORTFALL

Försäkringen ersätter hyresbortfall som uppstår till följd av att du enligt lag och skriftligt hyresavtal, gällande vid skadetillfället, tvingas sätta ned hyran. Från ersättningen görs avdrag för inbesparade kostnader, till exempel för uppvärmning och belysning.

MERUTGIFTER

Om lös egendom är försäkrad ersätts nödvändiga och skäliga merutgifter för kost, logi, resor, magasinering och flytt i samråd med Trygg-Hansa. Del av hyran som hyresvärden är skyldig att sätta ned, avräknas detta belopp.

FÖR HEMFÖRSÄKRING HYRESRÄTT, BOSTADSRÄTT, ANNAN BOSTAD OCH VILLA GÄLLER

Ersättning för hyresbortfall och merutgifter lämnas till dess bostaden/byggnaden åter är brukbar, dock under högst 24 månader från skadan.

FÖR FRITIDSHUSFÖRSÄKRING GÄLLER

Ersättning lämnas till dess fritidshuset åter är brukbar, dock under högst ett år från skadan och med högst 35 000 kronor.

D. PERSONLIGT SKYDD

Reseförsäkring

Gäller för Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt samt villa, som omfattar lös egendom, i din egenskap av privatperson.

Gemensamma bestämmelser

VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

1. Inom Norden vid resa när du avser att övernatta utanför bostadsorten.
2. Utanför Norden vid resa under de första 45 dagarna.

BEGRÄNSNINGAR

Försäkringen gäller inte

- under skolarbete/studier eller resor till och från skolan/universitet i Sverige
- under arbete eller resor till och från arbetet
- för vård-, rese- eller andra kostnader som beror på att vårdbehov förelåg redan vid avresan från bostadsorten. Ersättning kan dock lämnas om ditt hälsotillstånd akut försämras under resan och detta ur medicinsk synvinkel inte var förutsägbart. Du kan då få ersättning för den merkostnad som försämringen medför
- för vård-, behandlings-, rese- eller andra kostnader i samband med sjukdom eller olycksfall som är förutsägbara före avresan från Sverige
- för vård- och resekostnader som har samband med resa där syftet är att få läkarkonsultation eller behandling/operation
- för kostnader för att fartyg eller flygplan måste ändra sin färdplan på grund av din skada eller sjukdom
- för kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention, annan försäkring eller arrangör
- för kostnader som kan ersättas av allmän försäkringskassa om du varit ansluten.

- för skada som du drabbas av i samband med att du utför eller har utfört brottslig gärning, som enligt svensk lag kan leda till fängelse.
- för sjukdom eller olycksfall som inträffar i områden som är på 5 000 meters höjd eller högre.

AKTSAMHETSKRAV

Ersättningen kan sättas ned om du genom att använda läkemedel på ett felaktigt sätt eller använda alkohol, droger eller andra berusningsmedel blir sjuk eller drabbas av olycksfallsskada och får kostnader enligt avsnittet Reseförsäkring. Detta gäller även om du utan skälig anledning utsätter dig för betydande risk att skadas.

Nedsättning görs normalt med 25 %. Avdraget kan höjas i allvarligare fall, till och med så att ingen ersättning betalas ut. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Regler om nedsättning finns även i avsnittet Försäkringsregler.

ÅTGÄRD VID SKADA

Olycksfallsskada eller sjukdom, som kan ge rätt till ersättning, ska snarast möjligt anmälas till Trygg-Hansa. De handlingar och övriga upplysningar, som Trygg-Hansa anser vara av betydelse, ska anskaffas av dig och sändas utan kostnad för Trygg-Hansa. Före operation eller annan omfattande behandling ska du, vid resa utanför Norden, kontakta SOS i Köpenhamn eller Trygg-Hansa för godkännande.

Om Trygg-Hansa eller SOS så begär är du skyldig att återvända till Sverige för vård på grund av sjukdom eller olycksfallsskada som omfattas av försäkringen. Om du drabbas av sjukdom eller olycksfallsskada, är en förutsättning för rätt till ersättning att du

- lämnar Trygg-Hansa skadeanmälan samt originalkvitton på de kostnader som uppkommit
- snarast uppsöker läkare
- följer läkarens föreskrifter
- följer Trygg-Hansas anvisningar.

Följer du inte dessa anvisningar kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

OLYCKSFALLSKADA

Med olycksfallsskada menas – kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse, ett utifrån kommande våld mot kroppen. Om kroppsfel (sjukdom, sjuklig förändring, lyte och men) redan finns när olycksfallet inträffar eller om detta tillstöter senare, utan samband med olycksfallsskadan, och det kan antas att kroppsfelet medför att skadans följder

förvärras, lämnas endast ersättning för de följder som uppkommer oberoende av kroppsfelet och enbart på grund av olycksfallsskadan.

Hälseneruptur, vridvåld mot knä, förfrysning, värmeslag, solsting och smitta på grund av fästingbett räknas här som olycksfallsskada.

Med olycksfallsskada menas inte

- a) tandskada genom bitning och tuggning
- b) skada som uppkommer på grund av smitta genom bakterier, virus eller annat smittämne
- c) skada som uppkommer genom användning av medicinska preparat, ingrepp, behandling eller undersökning som inte föranleds av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring
- d) försämring av hälsotillståndet som sker efter olycksfallet om denna försämring enligt medicinsk erfarenhet sannolikt skulle ha inträtt även om olycksfallet inte inträffat.

AKUT SJUKDOM

Med akut sjukdom menas här en oförutsedd försämring av hälsotillståndet, som inte är att betrakta som olycksfallsskada.

Kostnader i samband med akut sjukdom och olycksfallsskada på resa

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Nödvändiga och skäligena kostnader för vård och resor enligt avsnitten</p> <ul style="list-style-type: none"> • sjukvård • tandvård • resekostnader 	<p>Kostnader för vård och resor som orsakas av</p> <ul style="list-style-type: none"> • hemtransport eller annan transport föranledd endast av din rädsla för smitta <p>Är du 18 år eller äldre ersätts inte kostnader om olycksfallet eller sjukdomen orsakas av</p> <ul style="list-style-type: none"> • deltagande i sport, idrottstävling eller organiserad träning, som professionell idrottsutövare. Med sådan menas att mer än hälften av den förvärvsmässiga inkomsten kommer från den idrott som utövas • deltagande i tävling eller organiserad träning inför tävling med motorfordon då licensförsäkring gäller • sportdykning – om du saknar Internationellt dykarcertifikat • boxning, kickboxning, thaiboxning, shootfighting, KI, MMA och liknande kampsporter som innehåller slag och sparkar • fallskärmshoppning • glid- och skärmflygning.

Självrisk

Avsnittet Kostnader i samband med akut sjukdom och olycksfallsskada på resa, gäller med en självrisk för de första 45 dagarna. Detta oavsett om det är en eller flera personer eller ett eller flera skadetillfällen. En förutsättning är att varje sådan kostnad överstiger grundsjälvrisk.

SJUKVÅRD

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Nödvändiga och skäliga kostnader för</p> <ul style="list-style-type: none"> • läkarvård • sjukhusvård • behandling • hjälpmedel som läkare föreskriver för skadans läkning • läkarintyg och andra handlingar som Trygg-Hansa behöver för reglering av skadan. <p>Om läkare föreskriver förlängning av vistelse eller ändrad boendeform:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nödvändiga och skäliga merkostnader enligt kvitto för logi utanför bostadsorten • nödvändiga telefonsamtal till och från SOS International och Trygg-Hansa. <p>Kostnader ersätts upp till 60 dagar från första läkarbesöket.</p>	<p>Privat sjukvård i Norden.</p>

TANDVÅRD

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Tandvård, det vill säga kostnader för tillfällig behandling, av akuta tandbesvär. Högsta ersättningsbelopp är 3 000 kr.</p>	<p>Merkostnader på grund av sjukliga eller för åldern normala förändringar.</p>

RESEKOSTNADER

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p><i>Lokala resor</i></p> <p>Kostnader för lokala resor utomlands i samband med ersättningsbar sjuk- och tandvård.</p> <p>För resor inom Sverige ersätts högst landstingens egenavgift.</p> <p>Kostnader för resa med egen bil enligt skattemyndighetens schablonbelopp för reseavdrag.</p> <p><i>Oplanerad hemresa</i></p> <p>Merkostnad vid hemresa till följd av sjukdom eller olycksfall, inom eller utom Sverige. Hemresan och färdstället ska vara föreskrivet av ojävig läkare på orten och godkänt av SOS International. Detta gäller för samtliga försäkrade som är med på resan.</p> <p><i>Dödsfall</i></p> <p>Kostnader för transport av den avlidne till bostadsorten. Vid dödsfall utomlands kan istället skälig kostnad för begravning på platsen ersättas med högst 25 000 kr.</p>	<p>Kostnad för ny utresa.</p>

Allvarlig händelse hemma

OPLANERAD HEMRESA

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Nödvändiga och skäliga merkostnader för återresa till hemorten i Sverige om</p> <ul style="list-style-type: none"> • du tvingas avbryta resan på grund av att nära anhörig blir allvarligt sjuk, råkar ut för svårare olycksfall eller avlider. Tillståndet ska av ojävig läkare bedömas vara livshotande • du tvingas avbryta resan på grund av att väsentlig skada drabbar din privata egendom i din ordinarie bostad i Sverige genom brand eller liknande allvarlig oförutsedd händelse. <p>Hemresan ska godkännas av SOS International i förväg.</p>	<p>Kostnad för ny utresa.</p>

DEFINITION AV NÄRA ANHÖRIG

Nära anhörig är make/maka, sambo, registrerad partner, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, far-, mor- och svärföräldrar, svärdotter/ svärson, svåger/svägerska samt person som har vårdnad om barn inom denna personkrets som är under 18 år.

Katastrofskydd

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Nödvändiga och skäliga merkostnader för omedelbar hemresa till Sverige om du omedelbart måste avbryta din resa i förtid på grund av att det</p> <ul style="list-style-type: none"> • uppstått en naturkatastrof • inträffat en terrorhandling • uppstått krig i området <p>En förutsättning för att du ska få ersättning är att händelsen inträffat på eller i direkt närhet av det resmål där du befinner dig. Sveriges Utrikesdepartement ska dessutom avråda från resor till det aktuella området.</p> <p>Förlust av resgods som konfiskerats eller som du tvingats lämna kvar på grund av evakuering.</p>	<p>Kostnad för ny utresa.</p> <p>Skada som inträffat genom krig enligt definition nedan, om skadan inträffat efter 3 månader räknat från oroligheternas utbrott och om du vistats i det drabbade området vid utbrottet. Du får heller inte ha deltagit i händelserna eller tagit befattning därmed som rapportör eller dylikt.</p> <p>Kostnader som kan ersättas om du är deltagare i sådan resa som avses i resegarantilagen (1972:204)</p> <p>Kostnader om UD vid den tidpunkt du reste dit, avrådde från att resa till området.</p>

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELÖPP

Ersättning lämnas med högst 10 000 kronor per person.

DEFINITIONER

Med naturkatastrof avses händelser som är av sådan omfattning att lokala räddningsstyrkor inte klarar av att hantera situationen själva utan behöver nationell eller internationell assistans, till exempel jordbävningar och orkaner. Beträffande terrorhandling och krig – se Regler i särskilda fall, under avsnittet Försäkringsregler.

SJÄLVRISK

Avsnittet Katastrofskydd gäller utan självrisk.

Ersättning till nära anhörig

Försäkringen ersätter

Om du drabbas av akut sjukdom, olycksfall eller dödsfall kan nära anhörig, som omfattas av försäkringen få ersättning för

- nödvändiga och skäligena merkostnader enligt kvitto för logi utanför bostadsorten

Nödvändiga och skäligena merkostnader för oplanerad hemresa för nära anhörig, som omfattas av försäkringen, ersätts om du

- tvingas avbryta resan och åka hem i förtid. Hemresan och färdväg ska vara föreskrivet av ojävig läkare på orten och godkänt av SOS International
- vårdas på intensivvårdsavdelning
- avlider.

Nödvändiga och skäligena kostnader ersätts för två personers resa från Sverige och åter samt logi om du drabbas av sjukdom eller olycksfall, som av läkare bedöms vara livshotande, eller om du har avlidit och ska begravas på platsen.

Görs resan från annat land än Sverige ersätter vi högst den kostnad som motsvarar resa från Sverige och åter. Kostnaden ska vara godkänd av SOS International.

Överfall

Gäller för Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa som omfattar lös egendom.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Om du i egenskap av privatperson utsätts för något av följande brott</p> <ul style="list-style-type: none"> • misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa* • grov misshandel • våldtäkt och våldtäkt mot barn • sexuell utnyttjande av barn • sexuell övergrepp • sexuell övergrepp mot barn. <p>Ersättning lämnas enligt följande</p> <ul style="list-style-type: none"> • misshandel 8 000 kr • mer allvarlig misshandel 12 000 kr. Med mer allvarlig misshandel avses: <ul style="list-style-type: none"> - misshandel i din bostad, - misshandel som, utan att vara grov, medför sådana skador att du vårdats inlaggande på sjukvårdsinrättning, - misshandel om du befunnit dig i en särskilt skyddslös ställning eller haft svårigheter att värja dig, om gärningsman utnyttjat detta, - misshandel med särskilt motiv att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller annan liknande omständighet och - misshandel med särskilt motiv att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder. • grov misshandel 30 000 kr • oaktsam våldtäkt 75 000 kr • grov misshandel som medför livshotande skada, 80 000 kr • våldtäkt och våldtäkt mot barn 100 000 kr • grov våldtäkt och grov våldtäkt mot barn 150 000 kr 	<p>Skada som inträffar i, eller har samband med, din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.</p> <p>Skada som godkänts eller kan godkännas som arbetsskada eller som kan ersättas genom statligt personskadeskydd.</p> <p>Skada som inträffat på resa till eller från arbetet.</p> <p>Skada som gärningsmannen tillfogat dig i sin tjänsteutövning och som dennes arbetsgivare enligt skadeståndslagen är skyldig att ersätta (arbetsgivarens principalansvar).</p> <p>Skada i följande fall är också undantagen</p> <ul style="list-style-type: none"> • skada som du drabbas av i samband med att du utför eller har utfört brottslig gärning, som enligt svensk lag kan leda till fängelse • om ditt deltagande i brottslig gärning är i form av medverkan, försök, förberedelse eller stämpling till brott. <p>Skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.</p> <p>Merkostnader på grund av sjukliga eller för åldern normala förändringar.</p>

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • mindre grov våldtäkt, sexuellt utnyttjande av barn, sexuellt övergrepp, sexuellt övergrepp mot barn, grovt sexuellt övergrepp och grovt sexuellt övergrepp mot barn 60 000 kr. <p>Om du utsätts för upprepade brott av samma gärningsman eller av en eller flera gärningsmän vid samma tillfälle lämnas endast ett ersättningsbelopp. Utöver dessa belopp ersätts nödvändiga och skäligen kostnader för tandvård till följd av överfallet hos tandläkare ansluten till allmän försäkring i Sverige. Ersättning lämnas för kostnader för behandling på bostadsorten inom 3 år från det att överfallet inträffade. Behandling och kostnader ska godkännas i förväg av Trygg-Hansa.</p> <p>Medicinsk och ekonomisk invaliditet, se nedan</p> <p><i>*Med ringa misshandel avses till exempel slag med öppen hand, örfil och knuff.</i></p>	

AKTSAMHETSKRAV

Ersättningen kan sättas ned om du utan skälig anledning utsätter dig för risken att skadas. Den kan också sättas ned om du genom att vara påverkad av alkohol, narkotika eller andra berusningsmedel samt genom att använda läkemedel på ett felaktigt sätt, utsätter dig för risken att skadas.

Nedsättning görs normalt med 25 %. Avdraget kan höjas i allvarligare fall, till och med så att ingen ersättning betalas ut. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Se även A. Din försäkrings giltighet och regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Aktsamhetskraven tillämpas inte när du blir utsatt för sexualbrott.

Försäkringen ersätter
<p><i>Sorg och saknad vid mord och dråp</i></p> <p>Om någon närstående till dig dödas genom mord eller dråp lämnar vi ersättning till dig för sorg och saknad med 50 000 kr.</p> <p>Med närstående menar vi i detta sammanhang make/maka/sambo/registrerad partner; barn, föräldrar och vid skadetillfället sammanboende syskon.</p>

Försäkringen ersätter*Begravningskostnader*

Om du avlider till följd av mord eller dråp lämnar försäkringen ersättning för begravningskostnader med högst 30 000 kr. Begravningskostnader betalas till dödsboet.

Tandskador

Du ska utan dröjsmål söka tandläkare och anmäla skadan. Anmälan ska åtföljas av utredning (käk- och tandskadeintyg) på blankett som Trygg-Hansa tillhandahåller.

Behandling och arvode ska vara på förhand godkänt av Trygg-Hansa. För nödvändig akutbehandling ersätts dock skälig kostnad även om godkännande inte har hunnit inhämtas.

Vid behandling med singelimplantat lämnas ersättning med högst 50 % av prisbasbeloppet. Vid implantat i form av broterapi lämnas ersättning med högst 1 prisbasbelopp för hela implantatbehandlingen. Gällande prisbasbelopp vid utbetalningstillfället tillämpas.

Skada på fast protetik ersätts enligt regler som gäller för skada på naturlig tand. Detta gäller även löstagbar protes som när den skadades var på plats i munnen.

Föreligger vid olycksfallet sjukliga eller i övrigt för åldern inte normala förändringar lämnas ersättning endast för den skada som kan antas ha blivit följd av förändringarna inte funnits då skadan inträffade.

Har försäkringen lämnat ersättning för slutbehandling av tandskadan lämnas ingen ytterligare ersättning. Ersättning kan dock lämnas om försämring inträtt som inte var förutsägbar vid slutbehandlingen och beror på överfallsskadan. Detta ska ske senast 3 år sedan slutbehandling utförts.

Måste slutbehandling på grund av den försäkrades ålder uppskjutas till senare tidpunkt, ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att Trygg-Hansa tagit ställning innan den försäkrade fyllt 25 år och då godkänt den uppskjutna behandlingen.

Invaliditet som du fått till följd av ersättningsbar överfallsskada

Med invaliditet menas att överfallsskadan medför bestående nedsättning av kroppsfunktionen (medicinsk invaliditet) eller att arbetsförmågan för framtiden är bestående nedsatt med minst 50 % till följd av skadan (ekonomisk invaliditet). Vid bedömning av invaliditetsgraden skiljer man på medicinsk och ekonomisk invaliditet.

Medicinsk invaliditet

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Av överfallsskada orsakad, för framtiden bestående, nedsättning av din fysiska eller psykiska funktionsförmåga.</p> <p>Vanprydande ärr eller annan vanställdhet, bestående värk, förlust av sinnesfunktion eller inre organ orsakad av en överfallsskada som krävt läkarbehandling.</p>	<p>Skada som inom tre år från överfallet inte medfört någon mätbar invaliditet.</p> <p>Mer än 100 % invaliditet för en och samma överfallsskada.</p> <p>Ärr eller annan vanställdhet som inte krävt läkarbehandling.</p>

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP VID MEDICINSK INVALIDITET

Försäkringsbelopp vid 100 % invaliditet före fyllda 46 år 1 000 000 kronor.

Försäkringsbeloppet för invaliditet som är 1 000 000 kronor gäller före 46 års ålder. Om den försäkrade vid överfallsskadan fyllt 46 år sätts beloppet ned med 2,5 procentenheter för varje år åldern överstiger 45 år. Någon ytterligare nedsättning efter fyllda 80 år sker inte.

Ersättning betalas i förhållande dels till invaliditetsgraden, dels till den försäkrades faktiska ålder vid skadetillfället.

Ekonomisk invaliditet

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Ekonomisk invaliditet orsakad av överfallsskada som inträffar före 55-årsdagen förutsatt att nedanstående är uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetsförmågan är bestående nedsatt med minst 50 % • överfallsskadan medfört medicinsk invaliditet • samtliga möjligheter till arbetsträning och rehabilitering är utredda. 	<p>Ekonomisk invaliditet vid nedsättning av arbetsförmågan med mindre än 50 %.</p> <p>Ekonomisk invaliditet till följd av överfallsskada som inträffar efter 55-årsdagen.</p> <p>Ekonomisk invaliditet efter 60-årsdagen.</p>

BESTÄMNING AV ERSÄTTNING

Till grund för bestämning av den ekonomiska invaliditeten läggs endast sådana av överfallsskadan föranledda symtom och funktionsnedsättningar som objektivt kan fastställas av Trygg-Hansa. Hänsyn ska endast tas till nedsättning av sådan arbetsförmåga som utnyttjades omedelbart före överfallsskadan och som sannolikt skulle ha utnyttjats om arbetsförmågan inte förlorats.

Bestämningen sker med hänsyn till den försäkrades förmåga att trots överfallsskadan

utföra sitt vanliga arbete eller annat arbete som motsvarar hans krafter och färdigheter och som rimligen kan begäras av honom med hänsyn till ålder, tidigare utbildning och verksamhet, omskolning eller liknande åtgärd samt bosättningsförhållanden. Arbetsförmågan anses bestående nedsatt när samtliga möjligheter till arbete även i annat yrke prövats. Samtliga möjligheter till rehabilitering ska också vara utredda.

Om den försäkrade var helt eller delvis arbetsoförmögen vid skadetillfället lämnas högst så stor ersättning som svarar mot förlusten av restarbetsförmågan.

Bestämningen av invaliditetsgraden sker med ledning av den förlust av arbetsförmågan som överfallsskadan medfört. Överfallsskadan ska dessutom innan den ekonomiska invaliditeten har inträtt och inom tre år från skadedagen ha medfört medicinsk invaliditet.

ERSÄTTNINGENS STORLEK

Ersättningen utgör en mot invaliditetsgraden svarande del av försäkringsbeloppet. Ersättningen bestäms på grundval av den ekonomiska invaliditeten, om sådan föreligger, annars på grundval av den medicinska invaliditeten. Bestämning ska dock ske på grundval av den medicinska invaliditeten om detta leder till högre ersättning. Har ersättning för medicinsk invaliditet utbetalats, görs avdrag för utbetalt belopp.

RÄTTEN TILL ERSÄTTNING

Nedanstående förutsättningar ska vara uppfyllda för att rätt till ekonomisk invaliditetsersättning ska föreligga:

- Arbetsförmågan ska bedömas att vara för framtiden bestående nedsatt med minst 50 %.
- Överfallsskadan ska ha medfört medicinsk invaliditet.
- Medicinsk och yrkesmässig rehabilitering ska ha genomförts och utretts.
- Överfallet ska inträffa före 55-årsdagen. Inträffar dödsfall innan rätt till ersättning inträtt utbetalas inte ersättning för ekonomisk invaliditet.

Gemensamma regler för medicinsk och ekonomisk invaliditet

INVALIDITET

Invaliditetsgraden bestäms med hänsyn till de skador och symptom som orsakats av överfallsskadan och som objektivt kan fastställas. Bestämningen sker oberoende av vilken grad den skadades arbetsförmåga nedsatts på grund av överfallsskadan.

Kan förlorad kroppsdel ersättas av protes, bestäms invaliditetsgraden med hänsyn till protesfunktionen.

Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker med ledning av vid varje utbetalningstillfälle gällande branschgemensamma tabellverk.

Bestämning av vanprydande ärr eller annan vanställdhet sker med ledning av Trygg-Hansa fastställt tabellverk.

Om samma överfall medför skador på flera kroppsdelar, lämnas ersättning efter beräknas invaliditetsgrad om högst 100 %.

Var skadad kroppsdel inte fullt frisk och funktionsduglig före olycksfallstillfället frånräknas den tidigare invaliditetsgraden.

INVALIDITETSERSÄTTNING

Rätt till invaliditetsersättning inträder när överfallsskada medför bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction och tillståndet är stationärt och inte livshotande. Med stationärt menas att tillståndet varken ändras till det bättre eller sämre.

Förutsättningen för rätt till invaliditetskapital är dels att överfallet inträffar under tid då försäkring var i kraft, dels att överfallet medför mätbar medicinsk invaliditet inom tre år från det försäkring senast var i kraft.

Rätt till invaliditetskapital inträder dock vid medicinsk invaliditet i regel tidigast 12 månader efter det att överfallsskadan inträffade.

Den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt. Fastställelsen kan dock uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt. Om försäkring inte längre är gällande då den definitiva invaliditetsgraden ska fastställas beaktas endast direkta följder av överfallsskadan som inträffat då försäkring var i kraft.

MÖJLIGHET TILL OMRÖVNING AV ERSÄTTNING OM INVALIDITETEN ÖKAR

Om överfallsskadan medför att den försäkrades kroppsfunction väsentligt försämras eller att den försäkrade förlorar ytterligare arbetsförmåga efter det att Trygg-Hansa tagit slutlig ställning till den försäkrades rätt till ersättning med anledning av överfallsskadan, har den försäkrade rätt att på grund av de nya omständigheterna få invaliditetsgraden omprövad.

Omprövning medges om den försäkrade senast inom tio år från det överfallsskadan inträffade, skriftligen anmäler sitt önskemål om omprövning till Trygg-Hansa och samtidigt lämnar uppgift om de omständigheter som enligt ovan kan medföra rätt till omprövning.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Försäkringsbeloppet för medicinsk- och ekonomisk invaliditet är sammanlagt högst 1 000 000 kronor.

Ersättning för hjälpmedel, som kan lindra ett invaliditetstillstånd eller öka rörelseförmågan, lämnas med högst 10 000 kronor.

SJÄLVRISK

Avsnittet Överfall gäller utan självrisk.

Krisförsäkring

Krisförsäkringen gäller endast för Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa som omfattar lös egendom.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skäligen kostnader för behandling som du behöver för psykisk ohälsa till följd av att du drabbas av en skada/förlust, om Trygg-Hansa ersätter skadan/förlusten genom försäkringen vid</p> <ul style="list-style-type: none"> • stöld i bostad • stöld utanför bostad i samband med rån, överfall, eller då egendomen rycks ifrån dig på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattar stölden • överfall • brand/explosion. 	<p>Psykisk ohälsa som är en följd av skada/förlust som</p> <ul style="list-style-type: none"> • du drabbas av i samband med att du utför eller har utfört brottslig gärning, som enligt svensk lag kan leda till fängelse • tillfogas dig av någon som omfattas av försäkringen eller som du bor tillsammans med. Du har dock rätt till ersättning vid överfall. • har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Kommentar

Med kostnader för behandling avses arvode för samtalsterapi/psykologkonsultation.

Utbetalning från detta moment kan ske utan hinder för Trygg-Hansa att tillämpa begränsningar och undantag i övrigt i villkoret.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Försäkringen ersätter upp till 10 behandlingstillfällen per person och skäligen resekostnader inom en period av 12 månader från skadetillfället. Val av terapeut/psykolog sker genom kontakt med Trygg-Hansa. Behandlingen ska ske i Sverige.

SJÄLVRISK

Avsnittet Krisförsäkring gäller utan självrisk.

Ansvar

Gäller för Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa, som omfattar lös egendom, i din egenskap av privatperson.

Gäller för Hemförsäkring villa i din egenskap av ägare till den försäkrade fastigheten. Det gäller även om endast fastigheten är försäkrad.

Gäller för Fritidshusförsäkring i din egenskap av ägare till den försäkrade fastigheten.

I Hemförsäkring villa och Fritidshusförsäkringen, ingår även ditt ansvar som byggherre, vid om och tillbyggnad, av den försäkrade fastigheten.

I vilken egenskap du är försäkrad

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>När du som privatperson krävs på skadestånd.</p> <p>Du är försäkrad som ägare, brukare eller förare av</p> <ul style="list-style-type: none"> • motordrivet fordon avsett att föras av gående • eldriven rullstol • trädgårdsredskap för privat bruk som inte är registreringspliktigt • windsurfingbräda • paddelkanot • roddbåt • obebyggd tomt taxerad som småhusenhet (typ 210 eller 211) 	<p>När du krävs på skadestånd</p> <ul style="list-style-type: none"> • i samband med yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet • som ägare, brukare eller förare av båt eller annan vattenfarkost, skepp, vattenskoter, svävare, hydrokopter eller luftfartyg • som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon vid skada som uppkommer till följd av trafik med fordonet • i samband med händelse som omfattas av motortävlingsförsäkring. <p>När du krävs på skadestånd som ägare/ innehavare av</p> <ul style="list-style-type: none"> • annan bebyggd fastighet/tomträtt än den som anges i försäkringsbrevet • lägenhet utomlands • jordbruksfastighet. Du är dock försäkrad som ägare till det hus på jordbruksfastigheten som du bor i.

Personskada och sakskada

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Personskada och sakskada som du orsakar under försäkringstiden och som du enligt gällande skadeståndsrätt är skyldig att ersätta.</p>	<p>Skada som du utöver gällande skadeståndsrätt åtar dig att ersätta.</p> <p>Skada som du orsakar genom uppsåtlig gärning eller skada som uppstår i samband med att du utför uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till fängelse.</p> <p>Ersättning lämnas dock om du när du orsakar skadan är</p> <ul style="list-style-type: none"> • allvarligt psykiskt störd, så som avses i 30 kap 6 § brottsbalken, eller • under 12 år. <p>Skada som du tillfogar någon av dem som omfattas av försäkringen.</p> <p>Skada som barn under 18 år orsakar på vårdnadshavarens person eller egendom.</p> <p>Skada på egendom som du hyr, lånar, bearbetar eller reparerar.</p> <p>Skada på egendom som du på annat sätt tar befattning med eller avser att ta befattning med under längre tid än ett dygn.</p> <p>Beträffande skada på bostad och hotellrum och skada orsakad av små barn, se särskilda avsnitt nedan.</p> <p>Förälders skadeståndsansvar enligt 3 kap. 5 § skadeståndslagen.</p>

AKTSAMHETSKRAV

Har du orsakat skadan genom grov vårdslöshet, kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns under avsnittet försäkringsregler.

Skada på bostad, lokal eller hotellrum

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skada på bostad och lokal som du hyr, lånar eller innehar med bostadsrätt vid</p> <ul style="list-style-type: none"> • brand, nedsotning eller explosion • utströmning av vätska, ånga eller gas från ledningssystem • utströmning från diskmaskin, tvättmaskin, kyl, frys, vattensäng och akvarium. <p>Vid annan skadehändelse än ovan ersätts endast skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> • vatten- och avloppssystem med därtill anslutet sanitetsgods • glas i fönster och dörrar • hushållsmaskiner • maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden. <p>Skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> • hotellrum med inventarier • annan hyrd eller lånad bostad med inventarier när du är på resa med övernattnin utanför bostadsorten. 	<p>Samma undantag gäller som vid avsnittet Personskada och sakskada.</p> <p>Skada till följd av slitage eller vanvård.</p> <p>Skada på fast inredning och hushållsmaskin, som du är skyldig att underhålla, i bostadsrätt.</p>

Skada orsakad av små barn

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Personskada och sakskada som orsakas av barn som inte uppnått sådan ålder att det enligt lag kan åläggas skadeståndsansvar (yngre än ca 4 år), om förhållandena är sådana att barnet hade blivit skadeståndsskyldigt om det vore äldre.</p> <p>Ersättning lämnas endast i den mån skadeståndet inte kan betalas av annan.</p>	<p>Samma undantag gäller som vid avsnittet Personskada och sakskada.</p>

Vad du ska göra om du krävs på skadestånd

1. Du ska snarast anmäla kravet till Trygg-Hansa.
2. Du ska följa våra anvisningar.
3. Du ska genast underrätta oss om du blir instämd till domstol.

Följer du inte dessa anvisningar kan skäligen del av vad Trygg-Hansa betalat till den skadelidande återkrävas av dig. Regler finns i avsnittet Försäkringsregler.

4. Du får inte själv åta dig att betala skadestånd.

Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

Hur Trygg-Hansa hanterar skadeståndskraven

Om skadan kan omfattas av försäkringen gäller följande

1. Vi utreder om du är skadeståndsskyldig.
2. Vi förhandlar med den som kräver skadestånd.
3. Vi för din talan i rättegång i domstol och betalar rättegångskostnaderna.
4. Vi betalar det skadestånd som du är skyldig att utge enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kronor. Ersättningsbeloppet utgör övre gräns även i följande fall

- flera av de försäkrade är skadeståndsskyldiga
- flera skador uppstår vid samma tillfälle och av samma orsak.

Rättsskydd

I Vem försäkringen gäller för

HEMFÖRSÄKRING I HYRESRÄTT OCH BOSTADSRÄTT

Rättsskydd gäller för dig i din egenskap av privatperson men inte i din egenskap av ägare till fastighet eller innehavare av tomträtt. Äger du en obebyggd tomt omfattas den av din hemförsäkring så länge du inte inleder något bygge på tomten.

Kommentar

Privatperson är du till exempel när du är konsument.

HEMFÖRSÄKRING VILLA

Om endast byggnad ingår gäller rättsskydd för dig enbart i din egenskap av ägare eller nyttjanderättshavare till försäkrad byggnad som utgör småhus samt tomtmark som du äger eller nyttjar i direkt anslutning till försäkrad byggnad.

Om lös egendom ingår gäller rättsskydd för dig i din egenskap av privatperson.

FRITIDSHUSFÖRSÄKRING

Om endast byggnad ingår gäller rättsskydd för dig enbart i din egenskap av ägare eller nyttjanderättshavare till försäkrad byggnad som utgör småhus samt tomtmark som du äger eller nyttjar i direkt anslutning till försäkrad byggnad.

Om lös egendom ingår i försäkringen gäller rättsskydd för denna egendom.

2 Tvister

2. I VILKA TVISTER FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för tvist, där du själv är part

- som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, dock inte "småmål" (se punkt 2.2.1 nedan) och som efter prövning där kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats. Med avvisats menas att part aktivt tillbakavisat kravet
- angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där du är målsägande
- som kan prövas som tvistemål eller överklagande av lantmäteriförrättning av Mark och miljödomstolen, enligt 21 kap, 1 §, punkt 6 miljöbalken, förutom grupptalan enligt 32 kap 13 § miljöbalken, lagen om allmänna vattentjänster eller högre instans samt för hyresmål som handläggs av Svea hovrätt.

Försäkringen gäller också i ovan nämnda mål om de tas upp till handläggning efter beslut om resning, domvilla eller återställande av försutten tid.

Kommentar

Försäkringen gäller således inte för brottmål (se dock punkt 7) eller för ärenden som handläggs av allmän domstol eller i Mark- och miljödomstolen enligt lagen om domstolsärenden. Försäkringen gäller heller inte för mål eller ärenden som handläggs av administrativa myndigheter, specialdomstolar eller allmänna förvaltningsdomstolar, till exempel hyresnämnd, fastighetsbildningsmyndighet, länsstyrelse, Förvaltningsrätten, Kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen.

2.1.1 – Är tvisten sådan att den först kan prövas i annan ordning eller i annan instans, till exempel av skiftesman, i arrende- eller hyresnämnd eller skiljenämnd enligt aktiebolagslagen eller inom besiktningsförfarande enligt entreprenadrättsliga regler, ersätts endast kostnader

som uppkommit efter sådan prövning. Kostnad för bevisning som tagits fram vid sådan handläggning och kan användas vid ett fortsatt förfarande ersätts inte av försäkringen.

2.1.2 – Försäkringen gäller för skiljeförfarande i sådan tvist som kan prövas av ovan angivna domstolar och omfattar både dina egna ombudskostnader och sådana som du förpliktas utge – med undantag för skiljemännen.

2.2 VILKA TVISTER FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller inte för tvist

2.2.1 – som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket rättegångsbalken, så kallade småmål. Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtal med Trygg-Hansa eller vid tvist till följd av identitetsstöld*.

2.2.2 – där du är kärke och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599).

2.2.3 – som har samband med äktenskapsskillnad, oavsett vad tvisten gäller och när den uppkommer, eller andra frågor som i anledning av äktenskapsskillnaden aktualiseras mellan makarna och avser uppbrytning av ekonomisk gemenskap i olika former eller fördelning av ansvar för gemensamma barn. Undantaget gäller tvist mellan makarna vid äktenskapsskillnad samt tvist om underhåll då barnet är part. Undantaget gäller på motsvarande sätt upplösning av partnerskap och samboförhållande oberoende av om rättsförhållandet ska prövas enligt sambolagen eller annan lag.

2.2.4 – som gäller ändring eller jämkning av underhållsbidrag, umgängesrätt, vårdnad eller barns boende inom ett (1) år efter den tidpunkt då beslut i sådan fråga meddelades eller överenskommelse träffades inför eller efter dom på äktenskapsskillnad eller upplösning av samboförhållande.

2.2.5 – som har anknytning till din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet inbegripet åtgärder för avveckling eller överlåtelse av verksamhet.

2.2.6 – som avser tvist med anledning av skatterådgivning eller annan medverkan vid skattebedömningar i anslutning till avveckling eller överlåtelse av verksamhet.

2.2.7 – som gäller lån till juridisk person eller någon i dennes förvärvsverksamhet.

2.2.8 – som gäller borgensåtagande som du ingått till förmån för juridisk person eller någon i dennes förvärvsverksamhet.

Begränsningen gäller även regressrätt med anledning av infriat borgensansvar.

2.2.9 – som gäller pantsättning av dig till förmån för juridisk person eller någon i dennes förvärvsverksamhet. Begränsningen gäller även regressrätt med anledning av att panten tagits i anspråk av borgenär.

2.2.10 – som gäller ekonomiska eller andra åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning, till exempel placering av pengar i inte etablerade former eller särskilt riskfyllda kapitalplaceringar.

2.2.11 – som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig, om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom.

2.2.12 – som gäller dig som ägare till annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt än den som anges i försäkringsbrevet.

För försäkrad fastighet på vilken bedrivs jordbruks-, skogsbruks- eller trädgårdsrörelse gäller försäkringen inte tvist som rör annat än bostadshus som bebos av någon av de försäkrade.

2.2.13 – som gäller dig som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, båt eller annan vattenfarkost, skepp eller vattenskoter. Beträffande motorfordon och båt utom Norden, se punkt 6.

2.2.14 – som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning som kräver uppsåt för straffbarhet efter det att du, i inledd förundersökning, delgivits misstanke om brott eller åtal väckts för denna gärning.

2.2.15 – som rör nedsättning av köpeskilling enligt 4 kap 19 § Jordabalken eller andra krav mellan köpare och säljare med anledning av köp eller försäljning av fastighet, då omtvistat belopp – exklusive eventuell ränta – understiger det prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken som gäller när tvisten uppkommer

Ombudet ska, vid ansökan om rättsskydd för tvist enligt föregående stycke, för Trygg-Hansa presentera ett utförligt underlag för hur kravet beräknats. Har rättsskydd beviljats innan talan väckts vid tingsrätt upphör rättsskyddet, såvitt gäller kärande part, att gälla om beloppet – exklusive ränta – i stämningsansökan understiger ett prisbasbelopp.

2.2.16 – om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad, till exempel när talan anses obefogad enligt bedömning av domstol.

2.2.17 – som gäller personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren (gäller ersättning genom trafik-, överfallskydds- eller sjuk- och olycksfallsförsäkring).

2.2.18 – som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden eller enligt konkurslagen.

2.2.19 – som gäller köp av lägenhet/bostad/fastighet eller del därav utom Norden samt för upplåtelse av nyttjanderätt till dessa, exempelvis så kallad time-share.

2.2.20 – som gäller skadeståndsanspråk mot dig om trafik- eller ansvarsförsäkring kan lämna försäkringskydd.

2.2.21 – I tvist angående fel vid byggnads-, anläggnings- eller installationsentreprenad ersätts endast kostnader som uppkommer efter avtalad garantitids utgång. Denna begränsning gäller dock inte om, efter slutbesiktning, särskild besiktning, efterbesiktning eller överbesiktning, entreprenören inte fullgjort sina kontraktsenliga skyldigheter enligt senaste utlåtande över besiktning.

2.2.22 – Försäkringen gäller inte för tvist angående klander av bodelning, testamente eller arvskifte, ogiltigförklaring/tolkning av testamente, kränkning av laglott och andra arvstvister innan talan har väckts.

- 2.2.23 – Försäkringen gäller inte för tvist angående identitetsstöld* innan talan har väckts.
 2.2.24 – Försäkringen gäller inte för tvist som ska prövas i Europadomstolen.

3 Ombud

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom utställande av fullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång.

Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Svensk Försäkrings nämnder för prövning av ombuds lämplighet.

Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Svensk Försäkrings nämnder för rättsskyddsfrågor.

4 Ersättning av kostnader

4.1 VILKA KOSTNADER SOM FÖRSÄKRINGEN ERSÄTTER

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäliga och om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.

Försäkringen ersätter

4.1.1 – ombuds arvode och omkostnader. Arvode betalas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som Regeringen årligen fastställer i vissa mål. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med nödvändiga och skäliga kostnader.

4.1.2 – nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter det att tvist uppstått, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud (se dock 2.1.1 ovan).

4.1.3 – rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att du gör sannolikt att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp, än det du åtagit dig, om tvisten hade prövats.

4.1.4 – rättegångskostnader som du efter återkallelse av talan dömts att betala till motpart, under förutsättning att du gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som du dömts till i och med återkallelsen.

4.1.5 – kostnader för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.

4.1.6 – kostnader för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande (se dock 2.1.1. ovan).

4.1.7 – expeditjonskostnader i domstol.

4.1.8 – rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten.

4.1.9 – Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering av uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

4.2.0 – Vid slutredovisning av ombuds- och rättegångskostnader ska kopia av faktura utställd på försäkringstagaren och arbetsredogörelse skickas in. Av arbetsredogörelsen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits, vem som vidtagit åtgärden samt tidsåtgång per respektive åtgärd. Uppkomna sakkunnigkostnader ska motiveras. Med slutredovisningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom, beslut eller förlikningsavtal.

4.2.1 – Ett a conto kan lämnas om det är skäligt med hänsyn till den tid under vilken tvisten pågått, arbetet som har lagts ned i ärendet och den tid som beräknas återstå innan ärendet är avslutat. Vi ersätter ett a conto högst en gång per halvår, om inte särskilda skäl föreligger.

4.3 VILKA KOSTNADER SOM FÖRSÄKRINGEN INTE ERSÄTTER

4.3.1 – Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnas genom annan försäkring eller på annat sätt.

4.3.2 – Om skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte

4.3.3 – ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått.

4.3.4 – försäkrads eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor, uppehålle eller andra omkostnader.

4.3.5 – verkställighet av dom, beslut eller avtal.

4.3.6 – ersättning till skiljemän.

4.3.7 – merkostnader som uppstår genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud.

4.3.8 – merkostnader som uppkommer genom att du eller ditt ombud gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.

4.3.9 – Grundas tvistigt anspråk, som i och för sig kan godkännas enligt rättsskydds-försäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.

5 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

5.1 HUVUDREGEL

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Något uppehåll i försäkringsskyddet får inte finnas. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Trygg-Hansa. Om du tidigare har haft samma slags försäkring, med rättsskydd, i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

5.2 OM DU INTE HAFT FÖRSÄKRING I TVÅ ÅR

Om du när tvisten uppkommer har försäkring i Trygg-Hansa men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om du hade försäkring, hos oss eller i annat bolag, när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och om du därefter inte haft något uppehåll i försäkringsskyddet.

5.3 OM DIN FÖRSÄKRING UPPHÖRT

Om du inte längre har någon rättsskydds försäkring när tvisten uppkommer på grund av att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter inträffade som ligger till grund för anspråket och det därefter inte gått längre tid än tio år.

6 Var försäkringen gäller

För Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa som omfattar lös egendom gäller: Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för kravet

- inträffat inom Norden
- inträffat utom Norden när du varit på resa och tvisten gäller dig i din egenskap av resenär.

Försäkringen gäller även för dig som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon eller fritidsbåt som du, som resenär, tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden. Rättsskyddet gäller då även för sådana brottmål som anges i de allmänna villkoren för motorfordons- respektive båträttsskydd för Trygg-Hansa vid tidpunkten för de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott.

7 Särskild självrisk och högsta ersättningsbelopp

7.1

Självriskens är 20 % av kostnaderna, dock lägst den grundsjälvrisk som du hade vid tillfället när tvist uppkom (se det aktuella försäkringsbrevet).

7.2

Högsta ersättningsbelopp vid en tvist är 300 000 kronor inklusive moms varav

- bevisning högst 30 000 kronor

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist

- om de enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen.
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.
- om tvisten handlar om identitetsstöld betraktas varje handling eller flera upprepade sammanhängande handlingar som en och samma händelse.

Då flera tvister/mål räknas som en tvist gäller det prisbasbelopp som var aktuellt då första tvisten uppkom.

*Med identitetsstöld avses att någon utan ditt samtycke använder sig av din identitetshandling för att begå bedrägeri eller annan kriminell handling. Det kan till exempel handla om att i ditt namn öppna ett bankkonto, ansöka om kreditkort eller ansöka om lån.

Med identitetshandling avses legitimation eller uppgift som är avsedda att identifiera dig, till exempel pass, körkort, bankkort, personnummer, kontonummer, inloggningskoder, digital signatur och pinkoder.

7.3

Om rättsskydd beviljas enligt punkt 5.3 tillämpas istället den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt, villa och Fritidshusförsäkring hos Trygg-Hansa vid tiden för tvistens uppkomst.

E. VALFRIA TILLÄGG

Tilläggsförsäkringarna gäller om de är angivna i försäkringsbrevet. Bestämmelserna i avsnitten A. Din försäkrings giltighet, B. Grundskyddet, C. Egendomsskyddet och D. Personligt skydd, tillämpas på tilläggsförsäkringarna.

Vidare gäller villkorets Ersättnings- och Värderingsregler samt Försäkringsregler i tillämpliga delar om inget annat anges. Självrisken anges på försäkringsbrevet eller under respektive avsnitt.

Drulleförsäkring för lös egendom

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt, villa och Fritidshusförsäkring. Drulleförsäkringen gäller inte för händelser som omfattas av Egendomsskyddet med undantag för sådan stöld i bil som kan ersättas enligt avsnittet Stöld utanför bostad.

HUR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Skada på eller förlust av lös egendom genom plötslig och oförutsedd händelse.	<p><i>Skada</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • som orsakas av djur eller insekter • som orsakas av slitage, förbrukning eller självförstörelse, till exempel självsprickor eller vittring • som orsakas genom olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande, egenmäktigt förfarande eller bedrägeri • på och förlust av kontanter, djur och brygga. <p><i>Förlust av</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • stöldbegärlig egendom, värdehandlingar och frimärken som förvaras i garage, uthus eller förråd • värdehandlingar och frimärken som förvaras i bil, husvagn, båt, skepp eller tält.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Ersättning lämnas med högst 100 000 kronor.

Vid skada som inträffar i samband med att du flyttar mellan två ordinarie bostäder i Sverige ersätts högst det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, dock högst 1,5 miljon kronor.

Inom ersättningsbeloppen gäller följande begränsningar:

- I samband med flytt mellan två ordinarie bostäder i Sverige, ersätts stöldbegärlig egendom med högst 100 000 kronor.
- Värdehandlingar och frimärken 10 000 kronor.

De i Grundskyddet angivna högsta ersättningsbeloppen kan inte höjas med angivna belopp.

AKTSAMHETSKRAV

Du ska ta hand om egendomen på ett efter omständigheterna tillfredsställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas. Hur högt aktsamhetskravet ställs beror bland annat på egendomens art och värde. Om du åsidosatt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Kommentar

För att omfattas av Drulleförsäkringen ska en skada ha orsakats av en händelse som är både plötslig och oförutsedd. Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett förhållandevis snabbt förlopp.

Skador genom exempelvis slitage, förbrukning eller ålderförändringar ersätts inte. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Utökad byggnadsförsäkring

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring villa och Fritidshusförsäkring. Gäller för byggnad och tomtmark. Utökad byggnadsförsäkring gäller inte för händelser som omfattas av Egendomsskyddet.

HUR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skada på eller förlust av egendom genom plötslig och oförutsedd händelse.</p> <p>Skada i samband med om-, ny- och tillbyggnad av försäkrad byggnad genom plötslig och oförutsedd händelse.</p> <p>Plötslig och oförutsedd händelse på den egendom som omfattas av Byggnad under uppförande.</p>	<p>Byggnadsdel som skadas av fukt, röta, svamp, mögel, rost eller annan långtidspåverkan.</p> <p><i>Skada</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • som orsakas av utströmning från dräneringssystem, utvändiga stuprör och takrännor • som orsakas av någon som hyr eller disponerar byggnaden eller del av denna • som orsakas av slitage, förbrukning eller självförstörelse eller exempelvis självsprickor eller vittring • som orsakas av djur eller insekter • bestående av sprickor som inte avsevärt minskar bostadens funktion • som orsakas av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel • på tak och byggnaden i övrigt som orsakas av läckage från tak • på och förlust av brygga.
Den förhöjda självriskan vid byggnadsskador – se Självriskförmån.	-
Åldersavdraget sänks från 75 000 kr till 10 000 kr; vid skada på byggnad som är fullvärdesförsäkrad.	<p>Värmepannor och värmepumpsanläggningar som är äldre än 15 år eller är avskrivna med 100 %.</p> <p>Rörsystem, utanför byggnad, för vatten, avlopp och värme som är äldre än 30 år eller är avskrivna med 100 %.</p> <p>Andra byggnadsdelar eller installationer som är avskrivna med 100 %.</p>

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Fördyras återställande av badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvvavlopp och som har försetts med vattentätt skikt enligt gällande byggnorm/ branschregler vid tidpunkten för uppförandet/ reparationen, ersätts även merkostnaden för detta.</p> <p>Det läckande tät- och ytskiktet som undantas i C. Egendomsskydd, Läckageskador: Detta förutsatt att det är en ersättningsbar skada, enligt detta moment.</p>	<p>Byggnadsdel som är uttjänt.</p> <p>Yt- och tätskikt som är äldre än 30 år, i badrum, duschrum och tvättstuga.</p>

Byggnad under uppförande

Försäkringen omfattar	Försäkringen omfattar inte
<p>Byggnad, material och maskinell utrustning, enligt Egendomsskyddet.</p> <p>Arbetsbod, verktyg och maskiner som du äger, hyr eller lånar för byggnadsarbetet. Sådan egendom värderas som lös egendom.</p>	<p>Arbetsbodar, verktyg, material och maskiner som entreprenör använder för byggnadsarbetet.</p>

HÖGSTA ERSÄTTNING

Ersättning lämnas med högst 200 000 kronor.

Inom ersättningsbeloppet 200 000 kronor gäller följande begränsningar:

- Arbetsbod, verktyg, material och maskiner, vid Byggnad under uppförande 35 000 kronor.
- Merkostnad för fördyrat återställande 20 000 kronor.

Kommentar

För att omfattas av den Utökade byggnadsförsäkringen ska en skada ha orsakats av en händelse som är både plötslig och oförutsedd. Plötsligheten innebär att den händelse som utlöste skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom exempelvis slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

SJÄLVRISKFÖRMÅN

För vissa skador som är ersättningsbara genom Egendomsskyddet gäller en förhöjd självrisk. Denna förhöjda självrisk minskas till den valda grundsjälvrisk för byggnad.

Utökad bostadsrättsförsäkring

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring bostadsrätt. Gäller för det underhålls- och reparationsansvar man har som bostadsrättsinnehavare samt för egen bekostad fast inredning. Utökad bostadsrättsförsäkring gäller inte för händelser som omfattas av Egendomsskyddet.

HUR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skada på eller förlust av egendom genom plötslig och oförutsedd händelse.</p> <p>Skada i samband med om-, ny- och tillbyggnad av försäkrad bostad genom plötslig och oförutsedd händelse.</p>	<p>Byggnadsdel som skadas av fukt, röta, svamp, mögel, rost eller annan långtidspåverkan.</p> <p><i>Skada</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • som orsakas av utströmning från dräneringssystem, utvändiga stuprör och takrännor • som orsakas av någon som hyr eller disponerar bostadsrättslägenheten eller del av denna • som orsakas av slitage, förbrukning eller självförstörelse eller exempelvis självsprickor eller vittring • som orsakas av djur eller insekter • bestående av sprickor som inte avsevärt minskar bostadens funktion • som orsakas av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel • på tak och byggnaden i övrigt som orsakas av läckage från tak • skada på eller förlust av brygga.
<p>Åldersavdraget sänks från 75 000 kr till 10 000 kr vid skada på bostadsrättslägenheten.</p>	<p>Värmepannor och värmepumpsanläggningar som är äldre än 15 år eller är avskrivna med 100 %.</p> <p>Övriga byggnadsdelar som är avskrivna med 100 %.</p>
<p>Fördyras återställande av badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvvav och som har försetts med vattentätt skikt enligt gällande byggnorm/ branschregler vid tidpunkten för uppförandet/ reparationen, ersätts även merkostnaden för detta.</p> <p>Det läckande tät- och ytskiktet som undantas i C. Egendomsskydd, Läckageskador. Detta förutsatt att det är en ersättningsbar skada, enligt detta moment.</p>	<p>Byggnadsdel som är uttjänt.</p> <p>Yt- och tätskikt som är äldre än 30 år; i badrum, duschrum och tvättstuga.</p>

HÖGSTA ERSÄTTNING

Ersättning lämnas med högst 200 000 kronor.

Inom ersättningsbeloppet 200 000 kronor gäller följande begränsningar:

- Merkostnad för fördyrat återställande 20 000 kronor.

Kommentar

För att omfattas av den Utökade bostadsrättsförsäkringen ska en skada ha orsakats av en händelse som är både plötslig och oförutsedd. Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom exempelvis slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

SJÄLVRIKSFÖRMÅN

För vissa skador som är ersättningsbara genom Egendomsskyddet gäller en förhöjd självrisk. Denna förhöjda självrisk minskas till den avtalade grundsjälvrisk för skador på bostadsrättslägenheten.

Utökad reseförsäkring

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt och villa.

Den Utökade reseförsäkringen gäller i hela världen om resan utgår ifrån Norden och är bokad och betald innan avresa från Sverige.

Avbeställningsskydd gäller för researrangemang, exempelvis charterresa eller enbart biljett för resa eller logi samt hyrbil förköpt hos researrangör, resebyrå, hotell eller annat reseföretag. Avbeställningsskyddet gäller även för hyra av stuga eller lägenhet, om hyrperioden uppgår till högst 45 dagar. För att få ersättning måste du ha tecknat den Utökade reseförsäkringen innan någon händelse eller omständighet inträffat som omfattas av den Utökade reseförsäkringen. Kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, författning, konvention, annan försäkring eller arrangör ersätts inte.

AKTSAMHETSKRAV

Ersättningen kan sättas ned om du genom att använda läkemedel på ett felaktigt sätt eller använda alkohol, droger eller andra berusningsmedel blir sjuk eller drabbas av olycksfalls-skada och får kostnader enligt Utökad reseförsäkring. Detta gäller också om du utan skälig anledning utsätter dig för betydande risk att skadas.

Nedsättning görs normalt med 25 %. Avdraget kan höjas i allvarigare fall, till och med så att ingen ersättning betalas ut. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Se även A. Din försäkrings giltighet och regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

Avbeställningsskydd

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Kostnader som inte återbetalas om du måste avbeställa resa på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • att du eller nära anhörig drabbas av akut sjukdom, olycksfall eller dödsfall • att den person som du ska besöka drabbas av akut sjukdom, olycksfall, eller dödsfall så att besöket inte kan genomföras • att medresenär, som tillsammans med dig beställt resa till samma resmål, eller medresenärs nära anhörig*, drabbas av akut sjukdom, olycksfall eller dödsfall eller • att väsentlig skada drabbar din privata egendom i din ordinarie bostad i Sverige genom brand eller liknande allvarlig händelse • att din hund eller katt som är försäkrad i Trygg-Hansa drabbas av akut sjukdom eller olycksfall som leder till att den behöver veterinärvård. 	<p>Kostnader som inte återbetalas om du måste avbeställa resa på grund av sjukdom eller olycksfall</p> <ul style="list-style-type: none"> • om resan beställts mot läkares avrådan • som inträffar efter avresa från Norden. <p>Kostnader för flygskatter, reseförsäkring (inklusive avbeställningsskydd) och kostnad för ombokning. Den del av resan som är betald med cashpoints, bonuspoäng eller voucher.</p>

* se definition av nära anhörig i avsnittet Ersättning till nära anhörig, under D. Personligt skydd, Reseförsäkring.

Vid avbeställning måste läkarintyg, som är utfärdat senast avresedagen av ojävig läkare, kunna visas som styrker att det var nödvändigt att avbeställa researrangemang, hotell, hyra av stuga eller lägenhet på grund av sjukdom eller olycksfall. Läkarintyget ska innehålla diagnos, symptom samt uttrycklig avrådan från att resa. Avbeställning ska ske omgående, samma dag eller senast dagen efter, när orsaken till avbeställningen blivit känd. Om du dröjt med avbeställningen kan ersättningen för de merkostnader som uppkommer sättas ned. Regler om nedsättning finns i avsnittet Försäkringsregler.

HÖGSTA ERSÄTTNING

Ersättning lämnas med högst 70 000 kronor per person.

Om fler personer, utöver de som din försäkring gäller för, är med på samma bokning minskar ersättningen i förhållande till antalet resenärer.

Anslutning till missad resa

Försäkringen ersätter

Om du vid utresa eller hemresa anländer för sent till flygplats, tågstation eller liknande beroende på att

- allmänt färdmedel försenats av väderlekshinder, tekniskt fel eller trafikolycka
- privatbil som du åker med försenats av väderlekshinder eller trafikolycka. Olyckan ska kräva bärgning och inträffa under den direkta färden till resans utgångspunkt.

och därmed missar förbokad resa, lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för att du ska kunna ansluta dig till planerad resa. Är anslutning inte möjlig kan Trygg-Hansa istället ge dig ersättning för Outnyttjad resekostnad.

NÄR DU MÅSTE HA PÅBÖRJJAT ANSLUTNINGSRESAN

Du måste ha påbörjat anslutningsresan i så god tid att du under normala förhållanden ankommer till flygplats eller motsvarande senast två timmar före avgång.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Ersättningen blir

- vid missad anslutning, nödvändiga och skäliga merkostnader, dock högst 20 000 kronor per person
- när anslutning inte är möjlig, lämnas ersättning enligt avsnittet Outnyttjad resekostnad, dock högst 20 000 kronor per person.

Från ersättningen avräknas det belopp som du kan återfå av arrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

Inom Norden

Försäkringen ersätter

Nödvändiga och skäliga merkostnader om du missar en bokad anslutning på grund av att det allmänna färdmedel du reser med är försenat vid återkomsten till resans utgångspunkt i Norden.

NÄR DU MÅSTE HA PÅBÖRJJAT RESAN

Du måste ha påbörjat resan i så god tid att du under normala förhållanden ankommer till flygplats eller motsvarande och hinner boka in dig och ditt bagage i förväg enligt vad som krävs av researrangör och flygbolag eller motsvarande.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Ersättningen blir högst 1 000 kronor per person.

Utökat egendomsskydd

Försäkringen lämnar ersättning med högst 25 000 kronor utöver det belopp om högst 100 000 kronor som anges i Grundskyddet vid skada på egendom som medförs på resa utanför bostaden. Skadan ska vara ersättningsbar genom Egendomsskyddet. Försäkringen ersätter inte kontanter, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom.

Outnyttjad resekostnad

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Outnyttjad resekostnad om den påbörjade resan inte kan fullföljas på grund av akut sjukdom eller olycksfall och du</p> <ul style="list-style-type: none"> • blir inlagd på sjukhus för vård • tvingas åka hem i förtid eller • ordinerar vila inomhus • ordinerats vila/stillhet <p>Åtgärden ska föreskrivas av behörig läkare på vistelseorten och vara skäligen samt motiverad av medicinska skäl. Ordinationen ska kunna styrkas med intyg.</p> <p>Saknas ordination om vila inomhus i läkarintyget beräknas antalet sjukdagar vid följande sjukdomar enligt schablon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förkylning, övre luftvägsinfektion eller halsfluss med feber – högst 3 dagar vila inomhus • Magbesvär – högst 3 dagar vila inomhus • Halsont med feber – högst 2 dagar vila inomhus • Influensa – högst 4 dagar vila inomhus • Bihåleinflammation med feber – högst 3 dagar vila inomhus • Öroninflammation med feber – högst 3 dagar vila inomhus • Lunginflammation – högst 4 dagar vila inomhus • Vattkoppor – högst 2 dagar vila inomhus och 5 dagar vila/stillhet <p>Ersättning lämnas med resekostnaden per dag för de dagar du är inlagd på sjukhus, behöver vila inomhus alternativt vila/stillhet enligt intyg/schablon eller för de dagar som går förlorade på grund av att du tvingas åka hem i förtid.</p> <p>Ersättning lämnas tidigast från dagen för första läkarbesök.</p>	<p>Kostnader för försäkring och avbeställningsskydd.</p> <p>Outnyttjad resekostnad enbart på grund av att syftet med resan går förlorat, till exempel att du inte kan bada, sola, dyka, åka skidor eller spela golf.</p> <p>Kostnad för ny utresa.</p> <p>Den del av resan som är betald med cashpoints, bonuspoäng eller voucher.</p>

DEFINITION RESEKOSTNAD

Med resekostnad menas det belopp som du har betalat för resa och logi. Om flera personer reser minskas ersättningen i förhållande till antalet resenärer. Med resekostnad menas även det du betalat för till exempel liftkort, greenfee, arrangemang, hyrbil.

Om du reser med bil från Sverige räknas dessutom som resekostnad en milersättning, enligt Skatteverkets schablonbelopp för reseavdrag, för närmaste färdväg från resans start till platsen där resan avbryts och åter.

Om flera personer reser med bilen minskas ersättningen i förhållande till antalet resenärer. Ersättning lämnas för högst 500 mil.

DEFINITION RESTID

Med restid avses resans längd i dagar inklusive avresedag och hemkomst dag. Antalet resdagar ska vara bestämda innan avresan.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Om du

- blir inlagd på sjukhus för vård
- tvingas åka hem i förtid
- ordinerar vila/stillhet inomhus eller enligt schablon

lämnas ersättning med högst 2 000 kr per dag och per person dock sammanlagt högst 40 000 kronor per person. Vid ordinerad vila/stillhet på grund av revbensfraktur, arm- eller benbrott eller liknande, lämnas ersättning med 50 % av resekostnaden per dag högst 1 000 kr per dag och per person dock sammanlagt högst 20 000 kronor per person. Från ersättningen avräknas det belopp som du kan återfå av arrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

Om barn drabbas av sjukdom eller olycksfall lämnas ersättning för outnyttjad resekostnad på samma sätt även till en vårdnadshavare. Det gäller till och med det datum barnet fyller 12 år.

SJÄLVRISK

Avsnittet Utökad reseförsäkring gäller utan självrisk.

Småbåtsförsäkring

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt, villa och Fritidshusförsäkring.

HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Högsta ersättningsbelopp är 25 000 kronor. Inom ersättningsbeloppet, 25 000 kronor, gäller följande begränsning

- bockar, vaggor, stöttor och täckningsmaterial 2 000 kronor.

Har du flera småbåtar måste du teckna försäkring för var och en av dem.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Motor- och segelbåt <ul style="list-style-type: none"> • vars skrov är mindre än 5 m långt • med högst 15 hk motor • vars marknadsvärde inklusive motor och nödvändig utrustning för användning av båten inte överstiger 25 000 kr. Annan båt vars marknadsvärde är högst 25 000 kr.	Windsurfingbräda. Vattenskoter.

Egendomsskydd

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
Skada och förlust genom plötslig och oförutsedd händelse. För bockar, vaggor, stöttor och täckningsmaterial gäller skyddet enbart brandskador.	Skada orsakad av is, snö, frysning, nedsmutsning från olja eller förorenat vatten, missfärgning eller repor i båtens ytskikt. Skada på motor på grund av <ul style="list-style-type: none"> • felaktigt bränsle • bristande smörjning • överhettning • igensatta vattenintag • kortslutning • materialfel. Skada genom olovligt brukande, bedrägeri, olovligt förfogande eller förskingring.

KOMMENTAR

För att omfattas av småbåtsförsäkringen ska en skada ha orsakats av en händelse som är både plötslig och oförutsedd. Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage och förbrukning faller följaktligen utanför försäkringen. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

AKTSAMHETSKRAV

Du ska på ett efter omständigheterna tillfredsställande sätt motverka risken för stöld och skada.

- Lås utombordsmotor med av Trygg-Hansa godkänd låsanordning eller förvara den i låst utrymme.
- Montera fast eller lås fast övriga båttillbehör vid båten eller förvara dem i låst utrymme.
- Båten får inte ha starkare motor än vad den är godkänd för.
- Du ska framföra båten på ett säkert sätt med hänsyn till fart, sikt, väder och övrig trafik.
- Båten, utrustningen och bemanningen ska med hänsyn till båtens typ, storlek och användningsområde vara i sjövärdigt skick.
- Förtöj båten så att förtöjningen klarar vind och sjö som kan förekomma med hänsyn till plats och årstid.
- Håll båten länsad och ägna den normal tillsyn. Palla upp, surra, stötta och täck båten på ett betryggande sätt vid transport och uppställning på land. Då båten förvaras på land ska den läggas så att inte svallsjö eller extremt högvatten kan nå den.
- Vid vinterförvaring ska utombordsmotor förvaras i låst utrymme.

Om du åsidosatt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Se vidare i avsnittet Försäkringsregler.

ERSÄTTNING OCH VÄRDERING

Värdering av skada görs med hänsyn till båtens marknadsvärde omedelbart före skadan. Detta gäller också båtens utrustning. För nedanstående utrustning lämnas ersättning beräknat på anskaffningsvärdet för motsvarande ny egendom med nedanstående procentsatser.

Ersättning i procent av nypriset	0–1 år	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	Därefter minskning per år	Avskrivning högst
Batteri	100 %	80 %	60 %	40 %	20 %	–	80 %
Kapell, sufflett, sprayhood	100 %	85 %	60 %	55 %	20 %	10 %	80 %

Ersättning i procent av nypriset	0–1 år	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	Därefter minskning per år	Avskrivning högst
Dynor	100 %	95 %	90 %	85 %	80 %	5 %	80 %
Segel av Kevlar, Mylar och liknande	70 %	40 %	20 %	20 %	20 %	–	80 %
Segel av normalmaterial	100 %	95 %	90 %	85 %	80 %	5 %	80 %
Elektroniska instrument, radioutrustning och tillbehör till dessa	100 %	90 %	80 %	70 %	60 %	10 %	80 %
Motorer, drev och utrustning till dessa	100 %	90 %	80 %	70 %	65 %	5 %	50 %
Mast och rigg	100 %	100 %	95 %	90 %	85 %	5 %	50 %

Reglerna i ersättningstabellerna tillämpas inte om de leder till oskäligt resultat. Ersättning lämnas inte för värdeminskning som kan kvarstå efter reparation till exempel till följd av avvikelser i färg, struktur, mönster i plastytor eller annat skönhetsfel. Utöver försäkringsbeloppet gäller skyddet även för provisorisk reparation som är nödvändig för att rädda båten ur uppenbart nödläge samt skälig, verifierad kostnad för nödvändig bärgning och för förflyttning av båten från haveriplatsen till av Trygg-Hansa godkänd reparationsplats eller annan plats. I övrigt gäller F. Ersättnings- och värderingsregler.

Rättsskydd och Ansvar

Småbåtsförsäkringen omfattar även avsnitten Rättsskydd och Ansvar, som anges i de allmänna villkoren för båt i Trygg-Hansa, dock endast som ägare, brukare eller förare av den båt som Småbåtsförsäkringen gäller för.

Självrisk

Avsnittet Småbåt gäller med självrisk I 500 kronor.

F. ERSÄTTNINGS- OCH VÄRDERINGSREGLER

Ersättningsregler

Du får ersättning för direkta ekonomiska förluster. Som direkt ekonomisk förlust betraktas bland annat inte

- affektionsvärden
- förlorad arbetsförtjänst i samband med egendomsskada
- resor till och från skadeplatsen
- besvär och olägenheter som kan uppstå
- värdet av eget arbete eller iordningställande efter skada om Trygg-Hansa inte åtar sig detta
- värdet av eget arbete som du lagt ned på fotografier, film, inspelningar, dataprogram, modeller och dylikt
- återskapande av digitalt lagrad information
- förluster som kan uppstå till följd av att ett konto eller abonnemang obehörigen utnyttjas
- kränkning/ideellt skadestånd
- kostnader för att verifiera, styrka och framställa krav
- kostnader för ökad elförbrukning som orsakats av installationsskada.

När egendom skadas eller förloras påverkas ersättningen bland annat av

- ålder
- förslitning
- modernitet
- användbarhet.

Hur vi ersätter dig

Allt efter omständigheterna kan det bli fråga om

- reparation för att återställa funktionen
- kontant ersättning
- återställande av byggnad eller tomtmark.

Mervärdesskatt ersätts inte av Trygg-Hansa när du är skattskyldig för moms och kan göra avdrag för denna.

Trygg-Hansa avgör vilken form av ersättning du ska få. Vid reparation har Trygg-Hansa också rätt att avgöra var den ska göras. Du är inte berättigad till högre ersättning för reparationen än vad den kostar hos av Trygg-Hansa anvisat reparationsställe. Vid återställande av skada på byggnad eller tomtmark är du inte berättigad till högre ersättning än vad entreprenaden/reparationen skulle kosta hos av Trygg-Hansa anvisad entreprenör/reparatör.

Kontokort, bankkort med mera

Kontokort, bankkort och liknande ersätts endast med den kostnad som kan uppstå för att spärra aktuellt konto.

Särskilda regler vid byggnadsskada

En byggnad kan vara antingen fullvärdeförsäkrad eller försäkrad till ett särskilt angivet belopp.

Om byggnaden är fullvärdeförsäkrad ersätter vi skadan i dess helhet med de undantag och begränsningar som framgår av avsnittet Värderingsregler och villkoren i övrigt. Är den istället försäkrad till det belopp som anges i försäkringsbrevet gäller samma regler som för fullvärdeförsäkring, men då är försäkringsbeloppet det högsta belopp som kan betalas.

Beställare av reparation

Vid reparation och återställande ska du vara beställare av arbetet, för att få de fördelar som finns i konsumenttjänstlagen.

Värderingsregler

Lös egendom

1. BÖCKER, ANTIKVITETER, KONSTVERK, ÄKTA MATTOR, VAPEN OCH EGENDOM MED SÄRSKILT SAMLARVÄRDE

Egendomen värderas till marknadsvärdet.

2. KLÄDER, SMYCKEN, GLASÖGON, CYKLAR MED MERA ENLIGT TABELLEN NEDAN

Egendomen värderas på följande sätt.

Tabellen bygger på vad handeln i allmänhet rekommenderar som avskrivning per år för olika typer av egendom. Om värdet minskat – inte endast genom ålder, slitage eller omodernitet utan dessutom till följd av nedsatt användbarhet för dig – görs särskilt avdrag.

Grupp	Ersättning i procent av nypriset						
	0–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	Därefter
Kläder och skor	90 %	80 %	40 %	20 %	20 %	20 %	20 %
Glasögon (även solglasögon)	100 %	90 %	80 %	60 %	40 %	30 %	20 %
Väska och plånbok	90 %	70 %	50 %	30 %	20 %	20 %	20 %
Dator, inklusive tillbehör och kringutrustning	90 %	80 %	60 %	40 %	20 %	20 %	20 %
Mobiltelefon	100 %	70 %	50 %	30 %	20 %	20 %	20 %
Radio, TV och andra apparater för ljud- och bildåtergivning, dock inte datorutrustning. Kamera	90 %	80 %	70 %	50 %	40 %	20 %	20 %
Armbandsur	90 %	80 %	70 %	50 %	40 %	30 %	20 %
Vigsel- och förlovningsring	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	50 %
Övriga smycken	70 %	70 %	70 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Sportutrustning	90 %	80 %	60 %	40 %	20 %	20 %	20 %
Cykel, cykeltillbehör och barnvagn	90 %	80 %	70 %	60 %	50 %	40 %	20 %

Grupp	Ersättning i procent av nypriset						
	0–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	Därefter
Möbler, heminredning och husgeråd	90 %	90 %	90 %	70 %	50 %	30 %	20 %
Hushållsmaskin	90 %	90 %	80 %	60 %	40 %	20 %	20 %
Verktyg och trädgårdsredskap	90 %	80 %	60 %	40 %	20 %	20 %	20 %
Musikinstrument	90 %	80 %	70 %	50 %	40 %	30 %	20 %
Hygienartiklar, smink och andra förbrukningsartiklar	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Övrigt	80 %	70 %	50 %	40 %	20 %	20 %	20 %

Reglerna ovan tillämpas inte om det leder till oskäligt resultat. Egendomen värderas då till marknadsvärdet.

3. MAT OCH HEMGJORDA FÖREMÅL

Mat och hemgjorda föremål, till exempel hobbymodeller. Egendomen värderas till kostnaden för råmaterialet.

TIDPUNKT FÖR VÄRDERING

Värderingen görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt då du tidigast kunnat precisera ditt ersättningsanspråk, dock senast två månader från skadedagen. Värdehandlingar värderas till den förlust du gör vid skadetillfället.

VÄRDERING VID REPARATION

Om skadad egendom repareras, värderas skadan till skäligen reparationskostnad, dock högst till det belopp egendomen värderas till enligt tidigare angivna värderingsregler.

OM EGENDOMEN KOMMER TILL RÄTTA

Du ska genast kontakta oss om skadad eller förlorad egendom kommer tillrätta. Trygg-Hansa övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

Byggnad

Du är berättigad att återställa byggnaden enligt nedanstående regler. Nedanstående ersättnings- och värderingsregler gäller även för bostadsrätt.

VAD SOM AVSES MED ÅTERSTÄLLANDE

Med återställande avses

- reparation motsvarande befintlig standard
- uppförande av likadan eller närmast motsvarande byggnad på samma grund och för samma ändamål med användande av rationella metoder och moderna material som finns i allmänna handeln i Sverige
- vid skada på ytskikt i utrymmen med öppen planlösning, ersätts endast kostnaden för ytskikt i det skadade utrymmet fram till närmaste möjliga avgränsning.

Rör det sig om byggnadsdelar, installationer och hushållsmaskiner avses med återställande

- reparation för att återställa funktionen
- utbyte av det skadade föremålet till likvärdigt om reparation inte kan göras.

Normtid

Vid återställande beräknas skadan till högst den normtid som Trygg-Hansa tillämpar för att utan dröjsmål återställa byggnaden till samma eller likvärdigt utförande med rationella metoder och material.

HUR SKADOR VÄRDERAS

Byggnaden återställs inom 2 år	Byggnaden återställs inte inom 2 år
<p>Du får vad det kostar att utan dröjsmål återställa byggnaden.</p> <p>Avdrag görs i vissa fall på grund av berörda byggnadsdelars ålder med procenttal enligt tabellen nedan.</p> <p>Ytterligare avdrag görs från återställandekostnaden för del av byggnad som skadats och inte är normalt underhållen. Detta avser även byggnadsdel som inte omfattas av tabellen.</p>	<p>Du får vad byggnaden beräknas kosta att återställa utan dröjsmål. Avdrag görs med procenttal enligt tabellen på nästa sida, räknat från och med den tidpunkt då byggnadsdelen första gången togs i bruk. Någon hänsyn tas alltså inte till Antal år utan åldersavdrag, i tabellen på nästa sida.</p> <p>Ersättningen blir högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.</p>

Byggnadsdel eller del av sådan. Avser både material och arbete även rivning och återställande	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år med
Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation och elektricitet samt maskinell utrustning		
<ul style="list-style-type: none"> • rörsystem, oljecistern, vattenradiator, sanitetsgods och septiktank 	10 år	5 %
<ul style="list-style-type: none"> • värmepumpsanläggning inklusive inbyggd varmvattenberedare 	3 år	15 %
<ul style="list-style-type: none"> • avloppspump, takvärme, hushållsmaskin inklusive spis, utomhus spa-bad 	2 år	10 %
<ul style="list-style-type: none"> • elslingor i golv 	5 år	8 %
<ul style="list-style-type: none"> • elinstallationer, laddstation och optiska fiberledningar 	20 år	4 %
<ul style="list-style-type: none"> • övriga installationer och annan maskinell utrustning än hushållsmaskin, till exempel separat varmvattenberedare, elradiator, värmepanna inklusive expansionskärl, duschdörr, duschkabin, duschvägg, blandare, fjärrvärmväxlare, fläkt, solceller, pool och poolduk 	5 år	8 %
Radio-, tv- och parabolantenn samt markis	5 år	8 %
Larm, lås	5 år	8 %
Målning utomhus och inomhus i utrymmen som inte är våtrum	5 år	8 %
Ytterdörr; fönster, garageport och köks- och badrumsinredning	10 år	2 %
Tapetsering samt annan väggbeklädnad (dock inte keramisk) inomhus i utrymmen som inte är våtrum	5 år	8 %

Byggnadsdel eller del av sådan. Avser både material och arbete även rivning och återställande	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år med
Keramisk väggbeklädnad inomhus i utrymmen som inte är våtrum	10 år	5 %
Golvbeläggningar i utrymmen som inte är våtrum		
• textila	5 år	8 %
• plast/linoleum/högtryckslaminat	10 år	5 %
• trägolv, parkett, keramiska plattor och övriga golvbeläggningar samt ytbehandling av dessa golv	15 år	5 %
Våtrumsbeklädnad inklusive tätskikt		
• målning i våtrum	2 år	8 %
• trådsvetsad golv- och väggmatta	5 år	8 %
• ytskikt bestående av keramiska plattor	10 år	5 %
• övrigt golv- och väggbeklädnadsmaterial	2 år	10 %
Takbeläggning av papp/plast/gummiduk	5 år	8 %
Övrig takbeläggning	15 år	8 %
Skorsten av stål eller plåt	5 år	8 %
Skorsten av annat material	25 år	2 %

För övriga byggnadsdelar och installationer som inte finns med i tabellen görs ett åldersavdrag efter beräknad livslängd. Reglerna tillämpas inte för byggnadsdelar för vilka tillämpningen skulle leda till oskäligt resultat.

En byggnadsdels ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk. Vid skada på målning och tapetsering samt golvbeläggning räknas varje rum för sig som byggnadsdel.

Var byggnadsdelen redan skadad eller bristfällig före försäkrings-skadan görs återställande med avdrag för skadan/bristfälligheten utöver eventuellt åldersavdrag.

Högsta åldersavdrag

Högsta åldersavdrag är 80 % på byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig och normalt underhållen. Var byggnadsdelen helt uttjänt kan du bli helt utan ersättning.

Begränsningen på 80 % gäller inte för skada som ersätts enligt avsnitt C. Egendoms-skyddet – Elektriskt fel samt Hushållsmaskiner och Installationer – där kan åldersavdraget uppgå till 100 %.

Vid ett och samma skadetillfälle kan åldersavdraget uppgå till högst 75 000 kr. Denna begränsning gäller dock inte för skada som ersätts enligt momenten Elektriskt fel samt Hushållsmaskiner och installationer, där åldersavdraget uppgår till 100 %.

KOMPLETTERANDE REGLER

Föreskrift från myndighet

Fördyras återställande av byggnad på grund av myndighets föreskrifter, ersätts även merkostnaden enligt följande

Åtgärd	Högsta ersättning
Extra isolering	Ingen beloppsbegränsning
Handikappanpassning	Ingen beloppsbegränsning
Övriga åtgärder	100 000 kr

Till övriga åtgärder räknas bland annat sanering eller återställande/reparation av byggnad därför att material som ingår i byggnaden har förbjudits av myndigheter, till exempel asbest.

I våtrum eller annat utrymme som har golvbrunn och våtrumsbeklädnad ersätts endast merkostnader för extra isolering och handikappanpassning.

Merkostnader vid återställande/reparation

Trygg-Hansa betalar inte den extra kostnad som kan uppkomma vid återställande och reparation på grund av att nya normer eller branschregler gäller vid skadetillfället.

Åldersavdrag på byggnadsdel utomhus

Vid återställande av en installation utomhus görs avdrag för installationens ålder på hela kostnaden för återställandet, det vill säga inklusive friläggning och återläggning.

Särskilt lågt marknadsvärde

Har marknadsvärdet på hela byggnaden minskat på grund av ålder och/eller slitage eller andra omständigheter med mer än 50 % av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Marknadsvärdet är det pris som sannolikt kan erhållas vid försäljning på den allmänna marknaden.

Reparation i samband med underhåll med mera

Kan reparation utan väsentlig olägenhet göras i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad ersätts enbart den kostnadsökning som den upptäckta skadan medför.

Hinder för återställande inom 2 år

Hindras återställande inom 2 år av orsak som du inte kan påverka, räknas tiden för återställande från den tidpunkt hindret upphörde. Återställandet måste dock slutföras inom 5 år från skadedagen.

Hinder för återställande på samma grund

Skadan värderas enligt reglerna under rubriken Byggnaden återställs inom 2 år om

- återställande hindras av lag eller föreskrift från myndighet
- du därför anskaffar eller uppför annan byggnad för samma ändamål på annan plats inom 5 år.

Skadan värderas dock

- högst till den faktiska kostnaden
- lägst till det belopp den skulle värderats till enligt reglerna under rubriken Byggnaden återställs inte inom 2 år.

Skulle hindret sänka värdet på de byggnadsdelar som finns kvar, får du även denna förlust ersatt. Detta gäller även om du inte anskaffar eller uppför annan byggnad.

När det gäller

- föreskrift från myndighet
- hinder för återställande inom 2 år
- hinder för återställande på samma grund

måste du anhålla om dispens och överklaga myndighets beslut om Trygg-Hansa begär det. Trygg-Hansa betalar kostnaden.

Tomtmark

Du är berättigad till ersättning för tomtmarken enligt nedanstående regler.

Tomtmarken återställs inom 2 år	Återställande eller återanskaffning görs inte
<p>Du får vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomtmarken. Vid skada på staket, flaggstång och brygga görs avdrag för ålder och slitage om värdeminskningen före skadan överstiger 50 %.</p> <p>Grävd pool ersätts enligt ersättnings- och värderingsreglerna för byggnadsdel.</p>	<p>Du får ersättning motsvarande skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.</p>
Likvärdig tomtmark återanskaffas inom 2 år för samma ändamål	
<p>Du får vad det kostar att anskaffa annan likvärdig tomtmark minus den skadade tomtmarkens marknadsvärde efter skadan.</p> <p>Ytterligare avdrag görs om den nya tomtmarken har högre marknadsvärde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet.</p> <p>Återställandet/anskaffandet förutsätts bli gjort med rationella metoder och material samt utan dröjsmål.</p>	

Ersättning för växtlighet

Skada på växtlighet värderas till kostnaden för nyplantering. För buskar och träd lämnas ersättning endast för kostnader för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

Med försäkringstagare avses i detta villkor den som ingått avtal om försäkring med Trygg-Hansa. Med uttrycket försäkrad avses den vars intresse är försäkrat mot skada.

Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet

Försäkringsgivare för denna försäkring är Tryg Forsikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial. Svensk lag tillämpas på ditt avtal med oss. Danska Finanstilsynet är tillsynsmyndighet.

Försäkringsavtalet

Försäkringstid och ansvarstid

Försäkringstiden är den tid för vilken försäkringsavtalet har träffats. Saknas utredning om när avtalet har träffats, ska det anses ha skett klockan 00.00 dagen efter den dag då Trygg-Hansa mottog ansökan om försäkring. Försäkringen gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen ska tecknas genom att försäkringstagaren betalar premie eller om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar, inträder Trygg-Hansas ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då premien kommit Trygg-Hansa till handa. Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Trygg-Hansa ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar Trygg-Hansa endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i Trygg-Hansa.

Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte vid försäkringstidens utgång, om

- försäkringen har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt, eller
- försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har försäkringstagaren inte meddelat Trygg-Hansa att försäkringsbehovet har upphört, har Trygg-Hansa rätt till premien för den tid försäkringen efter förnyelsetidpunkten varit gällande.

Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

Vill försäkringstagaren säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får han göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång,

- om Trygg-Hansa väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt gällande lag eller enligt försäkringsavtalet,
- om försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
- om Trygg-Hansa har ändrat försäkringsvillkoren under försäkringstiden,
- om försäkringen har förnyats enligt avsnittet Förnyelse av försäkring, och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden,
- om det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet, eller
- i samband med skada.

Uppsägningen får verkan dagen efter den dag då Trygg-Hansa mottog uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden. Om försäkringstagaren, efter förnyelse enligt avsnittet Förnyelse av försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Trygg-Hansas rätt att säga upp försäkringen

Trygg-Hansa får säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast 1 månad innan försäkringstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkringen med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet.

Trygg-Hansa får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot Trygg-Hansa eller om det annars finns synnerliga skäl. Uppsägningen ska göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från det att Trygg-Hansa avsände den. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att bolaget fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Twist om rätten att behålla en försäkring

Har Trygg-Hansa vägrat att förnya försäkringen ska talan väckas inom 6 månader från det att Trygg-Hansa avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad försäkringstagaren ska göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid är rätten att föra talan förlorad.

Ändring av försäkringsvillkoren

Vill Trygg-Hansa ändra försäkringen i samband med en förnyelse ska bolaget skriftligen ange ändringen senast i samband med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som Trygg-Hansa har angivit. På begäran av Trygg-Hansa kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden om det finns synnerliga skäl för ändringen. För en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i avsnittet Trygg-Hansas rätt att säga upp försäkringen.

Premien

När premien ska betalas

Första premien för försäkringen ska betalas senast 14 dagar efter den dag då Trygg-Hansa avsänt krav på premie till försäkringstagaren. Detta gäller dock inte om försäkringen ska tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod ska betalas senast 1 månad från den dag då Trygg-Hansa avsände krav på premien till försäkringstagaren. Om premieperioden är högst 1 månad, ska premien dock betalas på periodens första dag.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

Betalas inte premien i rätt tid, får Trygg-Hansa säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägning ska sändas till försäkringstagaren. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen ska innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan. Gör försäkringstagaren sannolikt att uppsägningen har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som han inte har kunnat råda över, får uppsägningen verkan tidigast 1 vecka efter den dag då den kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får dock verkan senast 3 månader efter den dag då Trygg-Hansa avsände den.

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien i rätt tid på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast 1 vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter fristens utgång.

Premiebetalning sedan försäkring upphört

Om försäkringstagaren betalar premien efter det att försäkringen har upphört enligt avsnittet Uppsägning på grund av dröjsmål med premien anses detta som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill Trygg-Hansa inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, ska en underrättelse om detta avsändas till försäkringstagaren inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Tilläggspremie

Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas senast 14 dagar från den dag då Trygg-Hansa avsände ett krav på tilläggspremien till försäkringstagaren.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får Trygg-Hansa räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har avsänts till försäkringstagaren.

Betalning genom betalningsförmedlare

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Återbetalning av premie

Upphör försäkringen i förtid har Trygg-Hansa rätt bara till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska Trygg-Hansa betala tillbaka det överskjutande beloppet. Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kap. 2 § första stycket försäkringsavtalslagen (2005:104), får Trygg-Hansa ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Administrativa avgifter

Trygg-Hansa tar ut en avgift för att skicka pappersfakturor eller om premien inte betalas i rätt tid.

Begränsningar av Trygg-Hansas ansvar

I detta försäkringsavtal avses med aktsamhetskrav detsamma som i försäkringsavtalslagen (2005:104) benämns som säkerhetsföreskrift.

Upplysningsplikt

Försäkringstagaren är skyldig att på Trygg-Hansas begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Trygg-Hansas frågor. Om försäkringstagaren inser att Trygg-Hansa tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är han skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna. Om försäkringstagaren vid fullgörandet av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen

(1915:218) om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och Trygg-Hansa är fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för Trygg-Hansas bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Riskökning

Försäkringstagaren är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till Trygg-Hansa samtliga ändrade förhållanden som är av väsentlig betydelse för riskens bedömning. Om försäkringstagaren försummar att anmäla en sådan riskökning kan ersättningen från försäkringen sättas ned på samma sätt som vid brott mot upplysningsplikten.

Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall. Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Då skadan framkallats genom vårdslöshet som inte är grov i samband med brott mot ett aktsamhetskrav eller en säkerhetsföreskrift i försäkringsvillkoren, har Trygg-Hansa rätt att sätta ned försäkringsersättningen med ett skäligt belopp. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Brott mot säkerhetsföreskrifter/aktsamhetskrav

Har den försäkrade brutit mot en säkerhetsföreskrift/aktsamhetskrav i försäkringsavtalet eller i en författning som villkoret hänvisar till, kan försäkringsersättningen, såvitt angår honom, sättas ned med ett skäligt belopp. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Den försäkrades räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningskyldig, för att bevara den rätt Trygg-Hansa kan ha mot denne. Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen. De anvisningar som Trygg-Hansa lämnat ska följas. Trygg-Hansa ersätter försvarliga kostnader som den försäkrade har till följd av åtgärder som avses i första stycket. Vid annan försäkring än ansvarsförsäkring ersätts räddningskostnad, även om försäkringsbeloppet inte räcker till. Ersättning lämnas inte om den försäkrade har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera

Om den ersättningsberättigade underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål, eller åsidosätter sin skyldighet att medverka i skadeutredningen och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa, kan försäkringsersättningen sättas ned med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som sägs i första meningen, har Trygg-Hansa i stället rätt att fråna den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgivit till den skadelidande. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Oriktiga uppgifter under skaderegleringen

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av Trygg-Hansa efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgivit, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Nedsättningen kan i allvarigare fall leda till att den försäkrade eller annan som begär ersättning från Trygg-Hansa blir helt utan ersättning. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Nedsättning av försäkringsersättningen

Har den försäkrade åsidosatt sina förpliktelser enligt försäkringsavtalet minskas försäkringsersättningen med ett skäligt avdrag. I vilken mån nedsättning ska ske avgörs efter vad som är skäligt med hänsyn till samtliga föreliggande omständigheter. Av betydelse är om åsidosättandet skett med uppsåt eller i annat fall graden av oaktsamhet. Hänsyn tas till om det föreligger förmildrande omständigheter eller om nedsättningen skulle bli oskäligt stor. Vid allvarliga brott mot den försäkrades förpliktelser kan ersättningen helt falla bort.

Vid nedsättningen tas även hänsyn till hur länge förpliktelsen åsidosatts, om egendomen är stöldbegärlig, egendomens värde, placering och exponering samt om händelsen inträffat i tätort, storstad eller på landsbygd. Har den försäkrade åsidosatt en särskilt angiven säkerhetsföreskrift/aktsamhetskrav i villkoren, kan ersättningen sättas ned på det sätt som särskilt anges i det aktuella villkorsavsnittet.

Har den försäkrade vid personförsäkring genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Begränsningarna gäller inte om den försäkrade var under femton år eller allvarligt psykiskt störd.

Identifikation med den försäkrade

Med den försäkrades handlande likställs, i fall som framgår av avsnitten Framkallande av försäkringsfall, Brott mot säkerhetsföreskrifter, Den försäkrades räddningsplikt, Försummelse att anmäla försäkringsfall, Oriktiga uppgifter under skaderegleringen eller i övrigt vid åsidosättande av föreskrifter i försäkringsvillkoren,

- den som har handlat med den försäkrades samtycke,
- den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen,

och

- den försäkrades make, registrerad partner, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad. Identifikation ska dock inte ske om det finns synnerliga skäl emot det.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av Trygg-Hansas ansvar

Ersättning får inte sättas ned på grund av,

- ringa oaktsamhet,
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd (enligt samma definition som i 30 kap. 6 § brottsbalken) eller som var under 12 år, eller
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid ansvarsförsäkring tillämpas inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning för skada som orsakats eller förvärrats genom grov vårdslöshet eller vid brott mot reglerna om säkerhetsföreskrifter och räddningsplikt i förhållande till den skadelidande. Om den försäkrade inte enligt någon författning är skyldig att ha någon ansvarsförsäkring som omfattar skadan, är Trygg-Hansa skyldigt att lämna ersättning bara i den utsträckning denna inte kan utges av den försäkrade.

Reglering av skada

Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till Trygg-Hansa utan dröjsmål. Dessutom ska den som gör anspråk på försäkringsersättning,

- vid stöld, skadegörelse, rån, överfall eller identitetsstöld ska en polisanmälan göras,
- vid skada som inträffat under transport eller på hotell, anmäla skadan till transportföretaget eller hotellet,
- vid stöld av cykel, efter 15 dagar, kontrollera med polisen om cykeln kommit tillrätta,
- lämna specificerat krav på ersättning,
- styrka innehav och värde av förkommen egendom,
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa Trygg-Hansa om detta,
- på begäran av Trygg-Hansa lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis,

läkarintyg, fullmakt för återkrav från Försäkringskassan och andra handlingar som bolaget behöver för att reglera skadan,

- medverka i polisens utredning av ärendet och till eventuell lagföring för brott
- på begäran sammanträffa med Trygg-Hansas personal eller av bolaget anlitad uppdrags- tagare
- spara skadad egendom tills skadan är slutreglerad eller Trygg-Hansa meddelat annat och
- i övrigt följa i villkoren särskilt angiven föreskrift.

Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som Trygg-Hansa vill utföra i anledning av inträffad skada, på skadeplatsen, i bostaden eller på annan plats.

Reparation

Reparation får – utöver vad som följer av avsnittet Räddningsåtgärder – ske endast efter Trygg-Hansas godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material ska Trygg-Hansas anvisningar följas. Skadade föremål ska behållas, om inte Trygg-Hansa medger annat. Försäkringstagaren ska som ägare av den försäkrade egendomen efter Trygg-Hansas medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera denna.

Påföljd

Åsidosätter den försäkrade åligganden enligt avsnitten: Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation kan ersättningen minskas eller falla bort. Se vidare avsnitten Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera, Oriktiga uppgifter under skaderegleringen.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

Trygg-Hansa ska betala försäkringsersättning senast 1 månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angivits ovan i avsnitten Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska Trygg-Hansa betala försäkringsersättning senast 1 månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats ska Trygg-Hansa betala ersättning senast 1 månad efter det att bolaget fått besked om att överklagandet inte lett till ändring.

Trygg-Hansa ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid.

Under polisutredning eller värdering enligt avsnittet Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom, betalar Trygg-Hansa dock endast den ränta som motsvarar Riksbankens vid varje tid gällande referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kronor. Om den som gör anspråk på försäkringsersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone visst belopp, betalar Trygg-Hansa detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

Dubbelförsäkring

Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag, är varje försäkringsbolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än vad som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Underförsäkring

Försäkringsbeloppet ska motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse enligt villkorens ersättnings- och värderingsregler. Understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

Om Trygg-Hansa begär det är den försäkrade skyldig att lämna en förteckning även över det som är oskadat så att Trygg-Hansa kan bedöma om underförsäkring föreligger.

Preskription av rätt till försäkringsersättning

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om talan inte väcks enligt denna paragraf, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Äldre bestämmelser avseende preskription, gäller för försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 januari 2015 och inte förnyats därefter (äldre försäkringar), om inte annat följer av stycket nedanför.

Bestämmelserna i detta villkor avseende preskription, tillämpas även på äldre försäkringar, om det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd inträder efter den 1 januari 2015.

Om en talefrist eller preskriptionstid löper vid den tidpunkt då ett förfarande vid en nämnd för alternativ tvistlösning inleddes, löper fristen tidigast ut en månad efter avslutat förfarande i nämnden.

Regler i särskilda fall

Krigsskador

I Sverige gäller försäkringen inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Utanför Sverige, vid resa, gäller dock Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt samt villa som omfattar löseegendom, om skada inträffat genom krig eller andra ovan nämnda oroligheter utom för avsnittet Överfall i försäkringsvillkoren om skadan inträffat inom 3 månader räknat från oroligheternas utbrott och om den försäkrade vistats i det drabbade området vid utbrottet. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning därmed som rapportör eller dylikt.

Under samma förutsättningar ersätts även nödvändiga merutgifter för hemresa – dock inte för deltagare i sådan sällskapsresa som avses i resegarantilagen (1972:204) Ersättning för resgodis lämnas även vid förlust genom att egendomen konfiskerats samt förlust genom att den försäkrade vid evakuering eller internering varit tvungen att lämna kvar egendomen.

När Utrikesdepartementet (UD) avråder från att resa till ett land eller område, likställs det med att ovan nämnda oroligheter råder i landet eller området.

Dammbrott

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade skadehändelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte i något fall för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med brott i damm. Med damm avses i detta sammanhang naturligt eller konstruerad uppdämning av vatten.

Undantaget i första stycket avser inte personskada, avsnittet Rättsskydd och Katastrofskydd.

Terrorhandlingar

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade händelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte för skada som orsakats av eller står i samband med eller annars är en följd av spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnämnen, kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning i samband med eller i följd av terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte, att

- allvarligt skrämma en befolkning,

- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella och ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Force Majeure

Trygg-Hansa är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadestånd, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, blockad eller liknande händelse.

Sanktionsklausul

Trygg-Hansa är inte skyldigt att lämna försäkringsskydd, betala ersättning för en skada eller kostnad eller tillhandahålla en förmån om det skulle innebära att Trygg-Hansa bryter mot eller blir exponerat för någon sanktion, förbud eller restriktion som utfärdats av Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU), Storbritannien, USA eller som följer av andra nationella sanktionsregelverk.

Lag, garanti eller liknande åtagande, annan försäkring

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som är ansvarig inte fullgör detta. Om det finns en annan försäkring så gäller din Hemförsäkring i hyresrätt, bostadsrätt, villa och Fritidshusförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den andra försäkringen. Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat genom försäkring i annat försäkringsbolag, och finns i denna förbehåll innebärande att ersättning endast lämnas i den mån ersättning inte lämnas genom Trygg-Hansas försäkring, gäller samma förbehåll för Trygg-Hansas försäkring mot det andra försäkringsbolaget.

Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av Sveriges Handelskammrar om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom 3 månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 750 kronor. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som Trygg-Hansa erbjudit, betalar dock bolaget hela kostnaden.

Regressrätt

Trygg-Hansa inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån den omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget. Den försäkrade får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadan som innebär att Trygg-Hansas regressrätt inskränks. Om det sker, har Trygg-Hansa rätt att av försäkringstagaren kräva tillbaka det belopp som motsvarar inskränknigen.

Överlåtelse av fordran

I samma utsträckning som Trygg-Hansa har utbetalat ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning från den som är ansvarig, eller i annat fall betalningsskyldig, för skadan.

Äganderätt till ersatt egendom

Trygg-Hansa övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

Försäkringen gäller till förmån för försäkringstagaren och annan som omfattas av försäkringen. I övrigt gäller försäkringen endast till förmån för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt. Försäkringsskyddet upphör att gälla för försäkrad egendom när äganderätten övergår till annan. Försäkringen gäller ändå under 7 dagar efter riskens övergång till förmån för en fysisk person som har förvärvat egendomen huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, i den mån dennes skada inte omfattas av någon annan försäk-

ring på egendomen. Har försäkringen sagts upp av någon annan anledning än överlåtelsen, är dock uppsägningen giltig också mot den nye ägaren.

Tillämplig lag

För försäkringsavtalet gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna finns i försäkringsavtalslagen (2005:104). Tvist med anledning av försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol och med tillämpning av svensk lag. Tvist med anledning av sjöförsäkring ska prövas av svensk disaschör.

H. OM DU INTE TYCKER SOM VI

Vänd dig först till den skadereglerare som har hand om ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande upplysningar och eventuella missförstånd kan klaras upp. Tycker du inte att du fått rättelse, vänd dig då till skadereglerarens närmaste chef. Om du efter förnyad kontakt med oss ändå inte är nöjd finns följande möjligheter att få ärendet prövat på nytt.

Försäkringsnämnden

Försäkringsnämnden är en från bolaget fristående och opartisk instans som kan överpröva beslut som fattats av bolaget. I nämnden är ordföranden domare eller annan framstående jurist och endast sekreteraren är från Trygg-Hansa. Nämnden prövar inte alla typer av tvister, exempelvis ärenden som rör medicinska frågor och ärr, eller där nämnden anser att muntlig bevisning behövs. Nämnden prövar inte heller ärenden där anspråket är lägre än 1 000 kronor, eller högre än 1 miljon kronor. I ansvarsärenden ska också försäkringstagaren, dvs. den som anspråket riktas mot, godkänna att nämnden prövar ärendet och anspråket måste överstiga aktuell självrisk. Nämndens beslut är bindande för Trygg-Hansa.

Mer information kring nämnden och hur du gör en anmälan hittar du på vår hemsida www.trygghansa.se. Din begäran om prövning måste inkomma senast sex månader efter det att vi har meddelat slutligt beslut.

Försäkringsnämnden
106 26 Stockholm
forsakringsnamnden@trygghansa.se

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en myndighet som prövar tvister mellan konsumenter och näringsidkare. Det är konsumenten som gör anmälan. Anmälan till ARN ska ha kommit in senast ett år efter det att konsumenten reklamerat till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig sedan över anmälan. Nämnden rekommenderar en lösning av tvisten.

Adressen till nämnden är
Allmänna reklamationsnämnden
Box 174, 101 23 Stockholm
Tel 08-508 860 00
www.arn.se

Ombudskostnadsnämnden och Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor

Vid oenighet om ombuds arvode och kostnader kan prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden alternativt Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor. Prövning kan begäras av såväl Trygg-Hansa som av ombud.

Adressen till Ombudskostnadsnämnden och Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor är
Box 24067, 104 50 Stockholm
Tel 08-522 787 20
www.forsakringsnamnder.se

Allmän Domstol

Oavsett om nämndprövning skett eller inte kan du i de flesta fall ta upp tvisten till rättslig prövning i allmän domstol.

Du kan också få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av

Konsumenternas försäkringsbyrå
Karlavägen 108
Box 24215
104 51 Stockholm
Tel 0200-22 58 00
www.konsumenternas.se

Vi finns här för dig

Hantera dina försäkringar och ärenden:

Logga in på trygghansa.se

Anmäl skada:

trygghansa.se/skada

Kund- och skadeservice:

trygghansa.se/kundservice

0771-111 110

